09

Minderhedenscholen vinden geen leerlingen

17

Belgische en Nederlandse kunst op Istanbul Bienali

11

Turken hebben toch visum nodig

ZAMAN VANDAAG

27 SEPTEMBER - 3 OKTOBER 2013

WWW.ZAMANVANDAAG.COM

Burgers in vuurlinie van cybercrime

RENÉE MOERNAUT BRUSSEL

We posten massaal bestanden in de 'cloud', e-bankieren er op los, en vergeten ondertussen al eens de antivirus te updaten of twee keer na te denken over een uitnodigende pop-up. 'Op die manier zetten we met z'n allen de poort wagenwijd open voor cybercriminelen', waarschuwen ICT-experts.

Afgelopen week raakte bekend dat Belgacom, het grootste telecommunicatiebedrijf van België, twee jaar lang het slachtoffer was van cyberspionage. 'Maar de technieken die gebruikt werden om bij Belgacom binnen te raken, worden ook dagelijks toegepast op de computers van gewone burgers", zegt Eddy Willems, internationaal security-expert. "In gewone computers zitten vaak gaten die het relatief makkelijk maken om ze te hacken", bevestigt professor Bart Preneel (KU Leuven). De belangrijkste drijfveer van de internetcriminelen? Geld.

Uiteraard gaan cybercriminelen niet op zoek naar de vakantiekiekjes van burgers, benadrukt Willems. "Het gaat doorgaans om andere gegevens: e-mailcontacten, accounts van computergames, zoekgeschiedenissen… Als de gegevens van veel mensen samenkomen, wordt het interessant." Die informatie wordt vaak doorverkocht op de zwarte markt of aan commerciële bedrijven.

Burgers rechtstreeks geld aftrogelen wordt bijzonder eenvoudig zodra hackers over hun bankgegevens beschikken. Ook identiteitsfraude met kredietkaarten is een mogelijkheid. Een recent fenomeen zijn de apps op smartphones die ongevraagd sms'en versturen naar dure premiumnummers. **PAGINA 03**

PANEL 'INSIGHT TURKEY': GEZI PARKPROTESTEN GOED VOOR VERDERE DEMOCRATISERING'

HAKAN BÜYÜK AMSTERDAM

Afgelopen week vond het paneldebat 'Insight Turkey' plaats, een initiatief van Zaman Vandaag. Onder meer het Geziprotest was onderwerp van debat.

Het grootste deel van de demonstranten riep om meer vrijheid en het behoud van het park, zei Today's Zamancolumnist Joost Lagendijk. Maar Erdoğan is er niet in geslaagd om een onderscheid te maken tussen die vreedzame demonstranten en raddraaiers. Suat Kınıklıoğlu, voorzitter van STRATIM, beschouwde de protesten dan weer als een uiting van 'een ware vertegenwoordigingscrisis van het Turkse volk'.

Ook over het Turkse buitenlandbeleid spraken de drie panelleden zich uit. Zo was Kınıklıoğlu van mening dat Erdoğan te veel hooi op zijn vork heeft genomen met zijn nieuwe buitenlandbeleid. Jan Jaap de Ruiter, arabist aan de Tilburg Universiteit, vond het terecht dat Turkije blijft hameren op een internationale erkenning als coup van de machtswissel in Egypte. **PAGINA 04**

MERKELS OVERWINNING KOMT TURKIJE SLECHT UIT

SELÇUK GÜLTAŞLI BRUSSEL

Angela Merkel bereidt zich voor op een derde ambtstermijn als bondskanselier van Duitsland. Haar partij haalde liefst 61 zetels en kreeg 7% meer stemmen dan bij de vorige stembusgang.

Dat Merkel en Turks president Erdoğan het niet al te best kunnen vinden, is geen geheim meer. 'Angie' staat dan ook erg negatief tegenover een Turkse toetreding tot de EU. Sinds haar overwinning van 2005 pleit ze voor een bevoorrecht partnerschap voor Turkije, maar ze wil niets horen van een volledig lidmaatschap. "Ik hou van Turkije, maar buiten de EU", verwoordde haar baas Kohl die visie.

Tijdens Merkels nieuwe ambtstermijn zal er wellicht niet veel veranderen. Merkel is immers erg standvastig in haar overtuigingen. De bondskanselier is nu verplicht om een coalitiepartner te zoeken. Maar met wie ze ook een coalitie aangaat, er is weinig kans dat ze een stap terug zal zetten in haar beleid rond Turkije. **PAGINA 10**

Ali H. Aslan **"Iraanse toenadering: illusie of realiteit?"** Opinie 12

11

BRITSE TERRORISTE BREIN ACHTER AANSLAG NAIROBI

Dagen na de bloedige terreuraanslag in een winkelcentrum in Kenia blijft er onduidelijkheid bestaan over talrijke zaken. Maar dat de aanslag niet alleen het werk is van de terreurorganisatie Al Shabaab, daar bestaat wel consensus. Alles wijst er immers op dat de daders deel uitmaken van een internationaal netwerk en niet allemaal Somaliërs zijn. Zo zou Samantha Lewthwaite, een beruchte Britse terroriste, het brein zijn achter de aanslag. De Turkse regering heeft de terreurdaad intussen veroordeeld.

08

TURKSE ECONOMIE LIJDT ONDER ONRUST MIDDEN-OOSTEN

Turkse ondernemers moeten dezer dagen lijdzaam toekijken hoe hun - eens zo vruchtbare - exportroute naar het Midden-Oosten verschrompelt onder invloed van de aanhoudende crisis in Egypte en Syrië. In juni lag de export 27 procent lager dan een jaar eerder, in juli was dat al dertig procent. 'Exporteurs hebben de grootste moeite om hun producten naar de regio te krijgen', klinkt het. Bovendien zijn er, door de onrust, steeds minder toeristen (zo'n 31 % minder dan vorig jaar) om de Turkse economie te voeden.

Catalanen vormen een menselijke ketting tijdens de Catalaanse nationale feestdag, daarmee willen ze hun roep om onafhankelijkheid kracht bij zetten. REUTEURS

HEEL CATALONIË SCHREEUWT OM ONAFHANKELIJKHEID, OF ZO LIJKT HET TOCH

Op elf september, de nationale feestdag van Catalonië, vormden één miljoen Catalanen een mensenketting van vierhonderd kilometer lang. Uitgedost met Catalaanse vlaggen en T-shirts riepen ze om de onafhankelijkheid van de Spaanse regio. Toch kan schijn bedriegen. De schreeuw van één miljoen Catalanen vertegenwoordigt allerminst de stem van alle inwoners van de autonome regio. "In een tijd waarin EU-landen samenwerken om elkaar te versterken, is een Spaanse scheiding een verzwakking", aldus parlementslid Inés Arrimadas. **PAGINA 10**

Turkije vijftig jaar in wachtzaal van EU

METE ÖZTURK BRUSSEL

Het Europese verhaal van Turkije is bijna even oud als de geschiedenis van de EU zelf. In 1963 ondertekenden Turkije en de zes oprichtende landen van de EEG het Ankaraprotocol dat stapsgewijs de volledige integratie van Turkije in de Europese Unie bepaalde. Vandaag, vijftig jaar later, is er nauwelijks vooruitgang geboekt in dat integratieproces.

Zestien hoofdstukken van het Europees Gemeenschapsrecht, dat behandeld moet worden tijdens de toetredingsgesprekken, worden om politieke redenen geblokkeerd door Frankrijk en Cyprus. Duitsland, het machtigste land binnen de EU, spreekt nog steeds over een geprivilegieerd partnerschap met Turkije. De Gezi Parkprotesten, en de kritiek van het Europees Parlement op de aanpak van de Turkse overheid, hebben de relatie tussen de EU en Turkije bovendien flink bekoeld. **PAGINA 04**

DYNAMIQUE BVBA Ikaroslaan 24, B-1930 Zaventem-België

ISSN 2295-0540 nummer 24

> Elke misdaad tegen de mensheid, inclusief de misdaden die de nazi's begaan hebben tegen de joden, is af te keuren en zelfs te veroordelen.
>
> Hassan Rouhani

> Zolang Waalse politici over N-VA foeteren, hoeven ze het niet over zichzelf te hebben.
>
> Michel Vandersmissen

> Ik heb Wilders niet uitgemaakt voor rechtsextremist, alleen gevraagd om afstand te nemen. Maar dan kruipt hij in de slachtofferrol en begint te schreeuwen en te schelden.
>
> D66 leider Alexander Pechtold

IN DE PERS

Ex-topman Oral-B bakt hamburgers om pensioen aan te vullen

De Volkskrant, woensdag 25 sept.

Ooit verdiende de Amerikaanse pensionado Tom Palome uit Florida 120 duizend dollar (89 duizend euro) per jaar als vicepresident marketing bij tandpastamerk Oral-B en vloog hij eersteklas op zakenreisjes naar Europa. Nu is hij 77 jaar en staat hij voor net iets meer dan het minimumloon hamburgers te bakken in de grillbar van de plaatselijke golfclub om zijn schamele pensioen aan te vullen. Palome figureert in een groot onderzoek van persbureau Bloomberg naar de toekomst van het Amerikaanse pensioenstelsel. Palome is een van de 7,2 miljoen Amerikanen van 65 jaar of ouder die nog steeds werken; het aantal werkende 65-plussers is in tien jaar tijd 67 procent gestegen (in totaal telt Amerika ruim 40 miljoen 65-plussers). In de leeftijdscategorie 70-74 jaar had vorig jaar bijvoorbeeld nog één op de vijf Amerikanen een baan; in 2002 was dit één op zeven, in 1992 één op negen.

Antwerpse bibliotheek verwijdert 'versleten' anderstalige literatuur

De Morgen, woensdag 25 sept.

In de Antwerpse Permeke-bibliotheek vond je tot voor kort een collectie naar het Arabisch, Russisch of Turks vertaalde Nederlandstalige literatuur. De collectie werd echter zopas verwijderd. Een bescheiden collectie Nederlandstalige literatuur, vertaald in, onder meer, het Arabisch, het Russisch en het Turks. Het was schrijfster Margot Vanderstraeten die eind 2006 in deze krant het idee lanceerde om zoveel mogelijk Vlaamse bibliotheken met een dergelijk aanbod uit te breiden. Het idee werd niet veel later opgepikt door de stad Antwerpen. Onder de noemer 'bibliotheek van Babel' kwam er een collectie in de Permeke-bibliotheek. Permeke hoopte met de collectie "een culturele brug te slaan naar anderstaligen". Ook was er de belofte om in de toekomst nog meer te investeren in de collectie, "zodat de bibliotheek van Babel permanent kan groeien." Als meter van het project werd bedenkster Margot Vanderstraeten aangeduid. Ze mocht de bibliotheek plechtig openen voor pers en publiek. Verwijderd Van de beloofde groei van de bibliotheek is niet veel in huis gekomen. Meer nog. Afgelopen zomer werd de collectie in stilte verwijderd. Volgens de woordvoerder van bevoegd schepen Philip Heylen was dat noodzakelijk omdat de boeken versleten waren. "En ze opnieuw bestellen was moeilijk, vanwege problemen met de Nederlandse leverancier." Heylen beklemtoonde bij monde van zijn woordvoerder nog dat bij dit proces geen enkel politiek motief heeft meegespeeld. Schrijfster Margot Vanderstraeten reageerde verrast op de verdwijning van de collectie. "Als meter van dit project had men mij op zijn minst mogen inlichten over de stopzetting ervan. Bovendien vind ik de argumentatie van de schepen bizar. Als de boeken inderdaad versleten waren, wil dat zeggen dat ze heel goed gelezen zijn en dat dit project dus een voltreffer was. In dat geval zou men de collectie moeten verviervoudigen, in plaats van ze te verwijderen.

Student Bram van Montfoort (26) leefde jaar lang offline

Het Parool, woensdag 25 sept.

Student Bram van Montfoort (26) leefde in 2012 zonder internet en mobiele telefoon. Deze week verschijnt zijn boek Een jaar offline. Het klonk als een ludiek experiment - een jaar zonder internet en mobiele telefoon - maar Bram van Montfoort zette meer op het spel dan hem lief was. Hij merkte dat hij doorschoot in zijn ouderwetse manier van leven. 'Ik vond het op een gegeven moment erg fijn om niet altijd bereikbaar te zijn. Vrienden en mijn vriendin werden boos op me, ze vonden me een extremist geworden. Ze zeiden: 'Je luistert soms dagen je antwoordapparaat niet af, terwijl wij jou willen bereiken. En als jij ons wilt spreken, kan dat meteen omdat wij altijd bereikbaar zijn.' Toen besefte ik dat je je niet helemaal van de samenleving kunt afkeren.' 'Maar ik vond het lekker om me als een blaadje met de wind te laten meewaaien. Als ik met een vriend op stap was en het was leuk, dan bleef ik nog wat langer. Jammer dan voor degene met wie ik op dat moment een afspraak had.

Stempelende miljonair sluit deal en moet niet naar cel

De Standaard, woensdag 25 sept.

Dankzij een deal met het Openbaar Ministerie moet de Gentse projectontwikkelaar Didier De Witte niet naar de cel, hoewel hij vier jaar lang als 'werkzoekend gezinshoofd' onterecht 40.000 euro opstreek. Hij komt er vanaf met een boete van 33.000 euro. De Witte stond jarenlang ingeschreven als 'werkzoekend gezinshoofd' bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. In realiteit gold hij zowat als de bekendste projectontwikkelaar in het Gentse. Vooral luxehotels bleken zijn stokpaardje. Hij liet er optrekken in Brussel, Aalst en Gent. Vier jaar lang, tussen mei 2005 en mei 2009, kreeg hij maandelijks een werkloosheidsuitkering van 830 euro gestort. Officieel bekleedde De Witte geen enkele officiële functie meer in zijn bouwfirma Creative Construction and Renovation (CCR), gevestigd in Destelbergen. Zoon Thomas stond ingeschreven als bedrijfsleider, maar achter de schermen zwaaide vader De Witte de plak. Hij was ook nog bestuurder van vier vennootschappen. Maar dat had de RVA vier jaar lang niet in de gaten.

DE TIJD DRINGT

Tegen alle verwachtingen in bleef de 'historische' handdruk van Amerikaans president Obama en zijn Iraans ambtgenoot Rouhani uit tijdens de VN-vergadering in New York. Op deze foto is te zien hoe leden van de internationale actiegroep Avaaz tegen de twee presidenten protesteren aan het hoofdkwartier van de VN. "Obama en Rouhani: de tijd dringt om mensenlevens in Syrie te redden", luidt het opschrift op het bordje.

OPINIE UIT DE PERS

ACV IS PEDALEN KWIJT: HOOFDDOEKENVERBOD IS UITSLUITING

Verschenen in de Knack

In Gent sneuvelde onlangs het hoofddoekenverbod voor ambtenaren na protest van burgers en middenveld. In Brussel vraagt de christelijke vakbond ACV een hoofddoekenverbod voor ambtenaren. Ongezien.

Een beetje context is op zijn plaats want het gaat hier niet alleen om hoofddoek en neutraliteit, maar ook om het uitsluiten en discrimineren van mensen in tijden van crisis.

Europa

Europa blijft afkalven sinds het begin van de crisis in 2008. Het ziet er niet naar uit dat hierin verandering gaat komen want op Europees en nationaal niveau blijven politici zich vastpinnen op de neoliberale besparingsagenda. Ondanks het feit dat onderzoek, cijfers, economen en instellingen aantonen dat dit een fout beleid is.

Elke maand opnieuw wordt een nieuw hoogste werkloosheidscijfer en aantal armen genoteerd in Europa. Volgens Eurostat zijn binnen de EU bijna 27 miljoen Europeanen werkloos. Het aantal mensen dat door armoede wordt bedreigd is 121 miljoen. Volgens een recent rapport van Oxfam zal dit aantal oplopen tot 150 miljoen als gevolg van het besparingsbeleid.

Vooral in Zuid-Europa is de situatie catastrofaal. In Griekenland waar zopas een linkse rapper werd vermoord door een lid van de neonazipartij Golden Dawn, loert het gevaar van racisme en fascisme. Golden Dawn is uitgegroeid tot de derde grootste politieke partij en is intussen verantwoordelijk voor verschillende dodelijke aanslagen op migranten, nu dus ook een Griek.

Brussel

Europa is ziek. Ook in Brussel, hoofdstad en hart van Europa. De werkloosheidcijfers in Spanje en Griekenland zitten boven 25% en de armoedecijfers liggen hoger dan 20%. In Brussel is dit een realiteit niet sinds 2008, maar al decennialang.

Het blijft me een raadsel dat het in Brussel niet tot een uitbarsting van geweld is gekomen, met 1 op 3 Brusselaars die in armoede leeft en een jongerenwerkloosheid die makkelijk oploopt tot 40% in een aantal gemeenten, terwijl Brussel al even lang in de top drie van rijkste regio's van Europa zit. Ik ben ervan overtuigd dat in elke andere Europese hoofdstad de boel al lang was ontploft. En terecht.

Nergens in Europa is er meer ongelijkheid op de arbeidsmarkt en binnen het onderwijs dan in Brussel. Volgens een recent rapport van de federale overheid botsen de migranten in België op structurele barrières. 'Bepaalde groepen werknemers van buitenlandse origine lopen wel degelijk een hoger risico op werkloosheid, een lager loon en een nadelige arbeidsregeling of beroepsstatuut', staat in het rapport.

Bovendien is in Brussel een zwaar tekort aan jobs. Er zijn liefst 32 kandidaten per vacature. Voor elke vacature voor laaggeschoolden zijn er zelfs 112 werkzoekenden. 'Activeren' zeggen politici van links tot en met rechts. Activeren heeft geen zin als er geen banen zijn. Overigens, wie een migratieachtergrond heeft en geactiveerd wordt, wordt vooral geconfronteerd met racisme en discriminatie op de arbeidsmarkt.

Nu blijkt dat een vakbond, meer bepaald het ACV, een hoofddoekenverbod vraagt voor Brusselse ambtenaren. Bijna 60% van de Brusselaars heeft een migratieachtergrond en een goed deel hiervan zijn moslims. In plaats van de Brusselse moslima's die werken te ondersteunen en het voor hen op te nemen kiest het ACV er voor om hen uit te sluiten. Een schande voor een vakbond.

Nochtans lees ik in de basistekst van het ACV: 'We willen er immers voor zorgen dat iedereen erop vooruit gaat en dat er geen achtergestelde groepen zijn.' Is dit hoe het ACV vooruit wil gaan? Is dit hoe de vakbond ervoor wil zorgen dat er geen achtergestelde groepen zijn?

Verder in de basistekst, sectie 'Waarden' staat te lezen dat 'maatschappelijke gelijkheid' en 'pluralisme' twee centrale waarden zijn van het ACV. Dit is regelrecht in tegenstrijd met het voorstel van het hoofddoekenverbod. Maatschappelijke gelijkheid betekent mensen aanvaarden en gelijk behandelen. Pluralisme betekent het verschil aanvaarden en respecteren. Met dit voorstel schendt het ACV de eigen waarden.

Ik vraag me af wat de leden van het ACV over het voorstel denken en hoe ze hierop zullen reageren de komende dagen. Ik hoop dat ze hun stem laten horen. In deze harde tijden van crisis en toenemend racisme, discriminatie en islamofobie is dit niet de boodschap die een vakbond hoort uit te dragen. Integendeel zelfs, een vakbond neemt het op voor de werknemers en strijdt mee tegen racisme en discriminatie voor een gelijke en pluralistische samenleving. Het ACV dient haar basisprincipes te respecteren. Niet meer, niet minder. **BLERI LLESHI - POLITIEK FILOSOOF**

BURGERS IN VUURLINIE VAN CYBERCRIME

Belgacom werd twee jaar gehackt, de rest van België nog steeds

Afgelopen week bleek dat Belgacom twee jaar lang het slachtoffer was van internetspionnen. Maar dagelijks worden met gelijkaardige technieken ook talloze burgers onder vuur genomen. Uiteraard zijn het niet vakantiekiekjes of liefdesbrieven die de interesse van de fraudeurs wegdragen, wel vertrouwelijke informatie, bankgegevens of zelfs gameaccounts, die hun veel geld kunnen opbrengen.

RENÉE MOERNAUT BRUSSEL

We posten massaal bestanden in de 'cloud', e-bankieren er op los, en vergeten ondertussen al eens de antivirus te updaten of twee keer na te denken over een uitnodigende pop-up. 'Op die manier zetten we met z'n allen de poort wagenwijd open voor cybercriminelen', waarschuwen ICT-experts. Lang niet alleen Belgacom wordt gehackt.

Afgelopen week raakte bekend dat Belgacom, het grootste telecommunicatiebedrijf van België, twee jaar lang het slachtoffer was van cyberspionage. De daders zouden vooral geïnteresseerd geweest zijn in Bics, het dochterbedrijf van Belgacom dat wereldwijd telefoonverkeer regelt. Alle ogen zijn nu gericht op het Amerikaanse NSA en de Britse GCHQ, al is nog niet bewezen dat deze veiligheidsorganisaties werkelijk achter de aanval zitten.

Terwijl het aantal computers, tablets, smartphones en netwerken razendsnel toeneemt, viert de cybercriminaliteit haar hoogdagen. Criminelen gaan steeds vaker met laptop en tablet aan de slag, verwoordde Gents procureur Anita Harrewyn het begin september nog in de krant Het Laatste Nieuws. De cijfers liegen er niet om. In 2009 werd er melding gemaakt van 1.624 internetmisdrijven. In 2012 lag dat aantal al op 4.556. Dat is een stijging van meer dan 250 procent. Hoewel bedrijven dikwijls het doelwit zijn, worden ook gewone internetgebruikers steeds vaker onder vuur genomen.

> Internationaal security-expert Eddy Willems: **"Het gaat cybercriminelen doorgaans om kleine gegevens: e-mailcontacten, accounts van computergames, banksites, zoekgeschiedenissen... Als de gegevens van veel mensen samenkomen, wordt het interessant."**

> Professor Bart Preneel (KU Leuven): **"In gewone computers, die je koopt in de winkel, zitten vaak gaten, die het relatief makkelijk maken om ze te hacken."**

Vijf à tien seconden

"De technieken die gebruikt worden om bij Belgacom binnen te raken, worden ook toegepast op de computers van gewone burgers", zegt Eddy Willems, specialist bij het internationale cybersecurity-bedrijf G Data en directeur van het European Institute for Computer Antivirus Research. "Niet enkel overheden, ook servercriminelen hebben vaak geavanceerde malware, al kunnen ze ook meer eenvoudige technieken gebruiken." Gewone burgers zijn doorgaans immers minder sterk beveiligd.

Er zijn twee manieren waarop 'malware' (een verzamelnaam voor kwaadaardige of schadelijke software, nvdr.) op het Belgacomnetwerk gekomen kan zijn, volgens Willems. Met beide technieken worden ook de computers van gewone burgers aangevallen.

"Ofwel proberen de daders internetgebruikers te verleiden om een link aan te klikken in een e-mail of om naar een bepaalde site te surfen." Vaak zijn dat legitieme sites, zoals de webstek van de Nederlandse krant De Telegraaf, die een paar maanden geleden gehackt werd. "Vijf à tien seconden op zo'n website is al voldoende om een besmetting op te lopen. Op die manier zetten mensen zelf, onbewust, de poort open voor een virus." Virussen kunnen vervolgens schade aanrichten in de computer en, bijvoorbeeld, gevoelige gegevens verspreiden.

Een andere mogelijkheid is hacken. "Een website hacken is simpel als je een beetje technische kennis hebt", meent de security-expert. "Vervolgens kan je de site volledig deformeren. Iets moeilijker wordt het om een netwerk of computer te kapen. Vaak gebeurt dat met de hulp van malware of 'insight' informatie."

"In gewone computers zitten vaak gaten, die het relatief makkelijk maken om ze te hacken", bevestigt professor Bart Preneel (KU Leuven), hoogleraar Ingenieurswetenschappen en hoofd van, onder meer, de afdeling computerbeveiliging en cryptografie. "Steeds vaker worden ook routers gehackt omdat die vaak niet zo goed beveiligd zijn."

Geld

"Zodra hackers in hun opzet geslaagd zijn, krijgen ze vrije toegang tot een netwerk, computer of website en alle informatie die erop te vinden is", licht Jan Vandermeulen (niet zijn echte naam, nvdr.) toe, ICT'er en hoofdinspecteur bij de Computer Crime Unit van de federale politie (CCU). "Het is alsof je hun een USB-stick zou geven met al je Officebestanden, e-mailberichten, vertrouwelijke gegevens …"

Wat die gegevens van doodgewone burgers dan wel kunnen opleveren? "Geld", reageert Willems laconiek. Geld slaan uit de onoplettendheid van burgers kan op verschillende manieren, rechtstreeks of onrechtstreeks.

Uiteraard gaan cybercriminelen niet op zoek naar de vakantiekiekjes of weekendplannen van burgers, benadrukt Willems. "Het gaat doorgaans om andere gegevens: e-mailcontacten, accounts van computergames, banksites, zoekgeschiedenissen... Als de gegevens van veel mensen samenkomen, wordt het interessant." Die informatie wordt vaak doorverkocht aan gegadigden, zoals commerciële bedrijven die interesse hebben in het profiel van mogelijke klanten. Gestolen persoons- of kredietkaartgegevens kunnen dan weer een lucratief handeltje vormen op de zwarte markt.

Cybercriminelen werken soms ook als huurlingen voor bedrijven of overheden. Voor spionagedoeleinden vormen ze gekaapte burgercomputers wel eens om tot 'zombies'. "Als je een groot aantal computers samen zet in een 'botnet', krijg je een krachtig wapen om een sterk beveiligd netwerk aan te vallen", verduidelijkt Preneel.

Burgers rechtstreeks geld afhandig gemaakt wordt bijzonder eenvoudig zodra hackers over hun bankgegevens beschikken. Identiteitsfraude is een andere mogelijkheid. "Internetfraudeurs gebruiken naam, adres en telefoonnummer van hun slachtoffer om een kredietkaart aan te vragen", geeft Vandermeulen een voorbeeld. "Met die kaart geven ze vervolgens duizenden euro's uit. Wanneer de schulden daarna niet worden ingelost, mag het slachtoffer opdraaien voor de kosten." Een recent fenomeen zijn de apps op smartphones die ongevraagd sms'en versturen naar dure premiumnummers. "Criminelen verdienen er gemakkelijk geld mee, maar de klant kan zulke fraude erg moeilijk aanvechten", aldus Preneel.

En wat met internetaankopen in allerlei online winkels? Kunnen we daarvoor nog onbevreesd onze bankkaart bovenhalen? "Grote website zoals Zalando en Amazon zijn erg veilig", stelt Vandermeulen gerust. "Zelfs als die gekaapt worden, raken hackers niet aan je bankgegevens. Betalen doe je immers via gespecialiseerde diensten als Ogone. Op de site van de internetwinkel zelf worden die gegevens niet bijgehouden, of enkel in gecodeerde vorm."

Kleine, minder professionele sites vormen echter wel een gevaar. "Als die gehackt worden, raken criminelen ook aan de lijsten met kredietkaartnummers en de bijhorende beveiligingscodes."

Volgens Preneel ligt de fraude binnen de e-commerce op zo'n twee procent. "Toch is het risico voor gebruikers niet zo groot. De handelaar wordt immers verantwoordelijk gesteld als er fraude wordt gepleegd met een kredietkaart. De klant wordt vergoed. Al betalen kredietkaarthouders daarvoor wel een kleine bijdrage van drie tot vier procent."

EXTRA INFORMATIE: Verder lezen? Binnenkort verschijnt het boek 'Cybergevaar' van internationaal security-expert Eddy Willems bij uitgeverij Lannoo.

Hoe blijf je uit de greep van cybercriminelen? Zes tips van experts!

1 Een voorzichtige internetter is er twee waard

Het belangrijkste wapen tegen hackers? Gezond boerenverstand. Denk na bij wat je doet. Ga nooit in op een verdachte e-mail of telefoon: een melding van Microsoft dat het 'een probleem op je computer zal oplossen', de belofte dat je een of andere reis hebt gewonnen... Open ook nooit verdachte links of bijlagen die je toegestuurd krijgt via e-mail of chat, maar verwijder ze meteen. Ook al zijn ze afkomstig van een contactpersoon, toch bestaat het risico dat ze besmet zijn, waarschuwt Preneel.

Je hebt veel zelf in de hand, vindt ook Willems. "Gooi niet zo maar je gegevens te grabbel op internet. Vraag je af of het absoluut noodzakelijk is om zo veel over jezelf prijs te geven, om, bijvoorbeeld, het een of andere wedstrijdformulier in te vullen... Hou je hoofd erbij. In de wagen kijk je toch ook niet achteruit?" Hoe meer hackers over je weten (de naam van je hond, je geboorteplaats, de naam van je eerste lief...) hoe eenvoudiger het immers voor hen wordt om in te breken, bijvoorbeeld via de beveiligingsvragen van je e-mailaccount.

2 Antivirus en 'vuurmuur'

Zorg er altijd voor dat je computer, tablet of smartphone goed beveiligd is met antivirus en firewall. "Zeker voor Androidtoestellen is dat van belang", volgens Willems. "Omdat er daarvan meer in omloop zijn, schrijven cybercriminelen in de eerste plaats malware voor die systemen. Het 'businessmodel' is interessanter dan dat van Appletoestellen. Al geldt dat laatste al niet meer voor Maccomputers en zal het wellicht niet lang meer duren voor ook iPhones onder vuur worden genomen." Op browsers als Chrome of Firefox kan je ook nog extra beveiligingstoepassingen installeren, adviseert Preneel nog. Uiteraard moet je antivirusprogramma wel regelmatig een update krijgen. De versie van gisteren kent de virussen die vandaag geschreven worden, nog niet.

3 Vergeet de kleintjes niet

Niet enkel het besturingssysteem moet regelmatig geüpdate worden, benadrukt Willems. Dat geldt voor alle programma's. "Ook via verouderde software kan je virussen binnen krijgen. Dat wordt vaak onderschat." Installeer updates daarom altijd zo snel mogelijk. Of nog beter: schakel automatische updates in.

4 Onverwachte combinaties

Beveilig je computer, smartphone, website, online diensten... met sterke wachtwoorden. Hoe moeilijker het wachtwoord, hoe kleiner de kans dat internetcriminelen het kraken. Een sterk werkwoord bestaat uit een onvoorspelbare combinatie van (hoofd)letters, cijfers, leestekens en bijzondere tekens (@, &, %, =, ...). "Gebruik het liefst een ander wachtwoord voor elke dienst", adviseert Preneel. "Doe je dat niet, dan kan het te gemakkelijk onderschept worden. Voor minder belangrijke zaken kan je wel hetzelfde wachtwoord gebruiken, maar nooit voor bank- of e-mailaccounts."

Bewaar wachtwoorden ook nooit digitaal, maar enkel op papier. Ook gespecialiseerde tools om wachtwoorden te beheren, kunnen soelaas brengen. Gevoelige informatie, zoals bankgegevens of wachtwoorden, kan je ook laten versleutelen met speciale toepassingen.

5 Pc twee

Investeer in een tweede computer, raadt Preneel aan. "Op die manier kan je één computer voorbehouden voor internetbankieren en een andere voor spelletjes, sociale media... Aparte browsers gebruiken, kan echter ook al helpen."

6 Absolute veiligheid: ontkoppel!

Wil je absolute garantie dat je geen enkel risico loopt? Dan blijft er maar één mogelijkheid over: gebruik geen internet meer. "Enkel zo ben je volledig veilig", besluit Willems.

PANEL 'INSIGHT TURKEY'

'Gezi Parkprotesten goed voor verdere democratisering'

Tijdens het panelgesprek 'Insight Turkey', afgelopen week in Amsterdam, werd het beleid van Turks premier Erdoğan uitgebreid tegen het licht gehouden. De premier heeft de Gezi Parkprotesten, een uiting van 'vertegenwoordigingscrisis', niet goed ingeschat, waren de drie panelleden het roerend eens. Ook over het Turkse buitenlandbeleid spraken ze zich kritisch uit, hoewel ze ook enkele positieve zaken aanwezen.

HAKAN BÜYÜK AMSTERDAM

Afgelopen week was het NRC Restaurant Café in Amsterdam het toneel van het paneldebat 'Insight Turkey'. Onder meer het Turkse Midden-Oostenbeleid en de Gezi Parkprotesten kwamen aan bod.

Het debat was een initiatief van Zaman Vandaag. Het panel bestond uit Suat Kınıklıoğlu, voorzitter van STRATİM (Centrum voor Strategische Communicatie, gevestigd in Ankara), Today's Zamancolumnist Joost Lagendijk en Jan Jaap de Ruiter, arabist aan de Tilburg Universiteit. Het debat werd geleid door parlementair journalist Selçuk Gültaşlı.

De Ruiter, Lagendijk en Kınıklıoğlu waren het erover eens dat alternatieve geluiden smoren enkel problemen schept. Protest moet volgens hen niet beschouwd worden als een negatieve uiting van verzet tegen het gezag, dat keihard de kop ingedrukt moet worden. Wel is het een essentieel element van een democratische rechtsstaat, dat bijdraagt tot verdere democratisering. Het Turkse Syriëbeleid, benadrukte Lagendijk, is niet effectief gebleken. Kınıklıoğlu was van mening dat Turkije zich "geleidelijk" moet terugtrekken uit de regio.

Gezi Park

"De demonstranten in het Gezi Park riepen om meer democratie en vrijheid", benadrukte De Ruiter. Dat er geluisterd wordt naar de eisen van de 'Gezi Parkgeneratie' speelt volgens hem in het voordeel van zowel volk als regering. Hoewel Turkije op economisch en democratisch vlak belangrijke ontwikkelingen heeft doorgemaakt onder het bewind van de AKP (Partij voor Rechtvaardigheid en Ontwikkeling), hebben de protesten volgens De Ruiter bewezen dat veel Turken het niet waarderen dat Erdoğan zich bemoeit met hun levensstijl.

"De sfeer die heerste in het Gezi Park deed me denken aan de popfestivals van de jaren zeventig", zei Lagendijk. Toch zag hij behalve vreedzame demonstranten ook veel mensen die de straat op gingen met kwade bedoelingen, waaronder leden van de DHKP/C (een Turkse Marxistisch-Leninistische organisatie die onder meer door Turkije, de Verenigde Staten en de Europese Unie beschouwd wordt als een terroristische organisatie, nvdr.). Volgens Lagendijk is Erdoğan er niet in geslaagd om de situatie goed te analyseren en een onderscheid te maken tussen vreedzame demonstranten en raddraaiers. "Hij heeft alle demonstranten over één kam geschoren." De columnist benadrukte dat het voor het grootste deel van de demonstranten ging om meer vrijheid en het behoud van het Gezi Park. Dat was volgens hem de ware "Gezi Parkspirit". Daarnaast waren de protesten volgens Lagendijk niet zozeer gericht tegen de AKP, maar tegen Erdoğan.

Zowel conservatieve als seculiere Turken namen deel aan de protesten, benadrukte Kınıklıoğlu. "De diversiteit van het publiek was bijzonder groot." Dat toont volgens hem dat een groeiend deel van de bevolking zich noch verbonden voelt met de standpunten van de AKP noch met die van de oppositiepartijen CHP (Republikeinse Volkspartij) en MHP (Partij van de Nationalistische Beweging). Kınıklıoğlu beschouwt de protesten dan ook als een reactie tegen alle politieke partijen. "Het Turkse volk kampt met een ware 'vertegenwoordigingscrisis'. De meeste mensen stemmen op de AKP omdat er geen beter alternatief is."

Midden-Oosten

Het voormalige Midden-Oostenbeleid van de Turkse regering, gericht op het onderhouden van goede relaties met buurlanden als Syrië en Iran, was "goed bedoeld" en "deels succesvol", maar gebaseerd op een "geromantiseerd beeld" van de realiteit, vond Kınıklıoğlu. "Met de start van de massaprotesten in Egypte en de escalatie van gewelddadigheden in Syrië kwam dan ook een abrupt einde aan dit beleid."

Het toepassen en uitbreiden van 'soft power' maakte plaats voor een minder vreedzaam beleid van inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van andere landen. Zo riep Turks premier Recep Tayyip Erdoğan de Egyptische president Hosni Moebarak op om af te treden, liet hij openlijk zijn steun blijken voor de Moslimbroederschap en noemde hij de Syrische president Bashar al-Assad een "lafaard", "moordenaar" en "barbaar". Kınıklıoğlu is niet geheel negatief over deze nieuwe houding, maar vindt dat Erdoğan te veel hooi op zijn vork heeft genomen. Hij vindt dat Turkije zich "geleidelijk" moet terugtrekken uit de regio.

Lagendijk uitte felle kritiek op het Syriëbeleid dat Turkije enkele jaren geleden voerde. Hij toonde begrip voor het feit dat Turkije, dat lange tijd op vijandige voet stond met Syrië, een goede relatie wilde ontwikkelen met het land, maar wees erop dat Turkije hier veel te ver in was doorgeslagen. De escalatie van geweld in het land was volgens hem dan ook een "wake-up-call" voor Turkije. Dat Erdoğan tegenwoordig hevige kritiek uit op Assad vindt hij begrijpelijk. Turkije is er volgens Lagendijk echter niet in is geslaagd om een doeltreffend Syriëbeleid te voeren. "Door tegenstanders van militaire interventie in Syrië af te schilderen als 'bad guys' heeft Turkije zich geïsoleerd."

De Ruiter gaf aan dat het terecht is dat Turkije erop blijft hameren dat de machtswissel in Egypte internationaal erkend wordt als een militaire coup. Terwijl zelfs het Egyptische leger en het volk spreken over een coup, weigert 'het Westen' nog altijd om het woord coup in de mond te nemen, benadrukte de arabist. "Morsi heeft fouten gemaakt, maar dat neemt niet weg dat hij democratisch is verkozen. Hij heeft nota bene 51,7 procent van de stemmen behaald, even veel als de Franse president François Hollande." Dat het militaire bewind een haatcampagne is gestart tegen de Moslimbroederschap en de organisatie zelfs heeft verboden, ziet hij als ontwikkelingen die de invoering van een democratisch systeem in Egypte "ernstig bemoeilijken".

Europese droom Turkije brokkelt af

Turkije zit intussen vijftig jaar in de wachtkamer van de Europese Unie. Er zit weinig schot in de onderhandelingen en het ziet er niet naar uit dat daar snel verandering in komt. Niet alleen zijn de relaties tussen de EU en Turkije de laatste tijd wat verzuurd, bovendien liggen ook Grieks-Cyprus, Frankrijk en Duitsland dwars. In Turkije zelf is de opwinding over een EU-lidmaatschap in de loop der jaren flink bekoeld.

METE ÖZTÜRK BRUSSEL

Het Europese verhaal van Turkije is bijna even oud als de geschiedenis van de Europese Unie zelf. Kort na de oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (EEG) in 1958 diende Turkije een aanvraag in om lid te worden van het economische clubje. In 1963 ondertekenden Turkije en de zes oprichtende landen van de EEG het Ankaraprotocol dat stapsgewijs de volledige integratie van Turkije in de Europese Unie bepaalde. Vandaag, vijftig jaar later, is er nauwelijks vooruitgang geboekt in dat integratieproces. Amper één van de 35 hoofdstukken, die het meer dan 100.000 pagina's tellende acquis communautaire (Europees Gemeenschapsrecht, nvdr.) vormen, is volledig behandeld. Zestien andere hoofdstukken zijn om politieke redenen geblokkeerd door Frankrijk en Cyprus. Duitsland, het machtigste land binnen de EU, spreekt nog steeds over een geprivilegieerd partnerschap met Turkije.

De opwinding in Turkije zelf is ook niet meer wat ze was bij de start van de onderhandelingen in 2004. Volgens de laatste peilingen van het Duitse Marshall Fonds vindt nog maar 44 procent van de Turken een Europees lidmaatschap 'een goede zaak'. In 2004 was dat nog 73 percent. De massaopstanden begin juni voor het behoud van het Gezi Park hebben de spanningen tussen de EU en Turkije bovendien naar een hoogtepunt gebracht. Turks premier Erdoğan bekritiseerde het Europees Parlement dat het geweld van de veiligheidstroepen tijdens de opstanden sterk veroordeelde. "Ik erken deze beslissing niet", was de reactie van de premier. Hij had er duidelijk moeite mee als onderhandelende partij die geen vooruitzicht krijgt op een EU-lidmaatschap, de les gelezen te worden door het Europees Parlement. De laatste drie jaar zijn de onderhandelingen tussen Turkije en de EU zelfs helemaal stopgezet.

Nochtans was het klimaat tien jaar geleden nog zeer gunstig. De AKP-regering had in sneltempo de nodige hervormingen doorgevoerd zodat Turkije in 2004 voldeed aan de politieke criteria om aan de onderhandelingen te mogen deelnemen. Op 4 oktober 2005 begon Turkije de onderhandelingen met de Europese Commissie, gelijktijdig met Kroatië, dat sinds 1 juli 2013 volwaardig lid is van de Unie. Al snel bleek dat het onderhandelingsproces van Turkije minder vlot zou verlopen dan dat van Kroatië. Het ontbreken van politieke wil en de ambivalente houding van een aantal lidstaten blokkeerden de onderhandelingen. Vooral Grieks-Cyprus, dat drie dagen voor zijn toetreding tot de EU tegen het reünificatieplan van VN-secretaris-generaal Kofi Annan stemde, heeft nooit een kans laten liggen om de toetredingsonderhandelingen te blokkeren. Zo zitten er in het totaal veertien hoofdstukken gerelateerd aan Grieks-Cyprus muurvast. Opmerkelijk is dat hoofdstukken 23 en 24 over fundamentele rechten en vrijheden - domeinen waar Turkije de meeste kritiek te verduren krijgt - unilateraal door Grieks-Cyprioten worden geblokkeerd.

Toch heeft niet alleen de EU schuld aan deze trage gang van zaken. Maria Eleni Koppa, ondervoorzitter van de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Turkije, vindt dat Erdoğan de EU heeft gebruikt om de kemalistische elite aan te vallen. Volgens Koppa is Brussel niet het doel maar wel de aanzet tot verandering geweest in Turkije. Officieel is de Turkse regering nog steeds voorstander om de onderhandelingen met de EU voort te zetten. Maar de recente uitspraken van Erdoğan en de Turkse minister van EU-Zaken Egemen Bagis geven wel de indruk dat de strijdlust voor toetreding tot de EU niet meer zo groot is.

Electorale overwegingen

Toetreding van Turkije blijft nog steeds een electorale kwestie voor de lidstaten. De steun van de Europeanen voor de toetreding van een land dat grotendeels in Azië ligt en waarvan meer dan 95 procent van de bevolking moslim is, is niet bijzonder groot. Centrumrechtse partijen zijn dan ook niet geneigd om openlijk de toetreding van Turkije te steunen. Voormalig Frans President Nicolas Sarkozy pleitte wel dat Turkije geen plaats heeft binnen de Unie. Ook Duits bondskanselier Angela Merkel, die afgelopen week voor de derde keer op rij verkozen werd, ziet weinig reden om haar politiek jegens Turkije te wijzigen. Ze ziet Turkije graag maar niet binnenshuis. Niet enkel EU-lidstaten maar ook Turkije probeert electoraal winst te halen uit een anti-EU-discours. Het populisme van Erdoğan scoort zeker bij de laag 'euroforsische' Turkse bevolking.

Nieuw hoofdstuk?

Doemscenario's over een tijdelijke opschorting van de onderhandelingen komen in momenten van crisis opnieuw boven water drijven. Toch denken veel EU-experts dat er geen andere uitweg is dan de onderhandelingen weer aan te vatten. Marc Pierini, voormalig EU-ambassadeur in Ankara, vindt dat de Europese Commissie een relance in het proces moet brengen door hoofdstuk 23 of 24, rond fundamentele vrijheden en rechten, te openen. "Enkel zo kan er gemonitord worden over de interne situatie in Turkije," aldus Pierini.

Litouwen, dat tot eind 2013 het Europees voorzitterschap draagt, heeft al aangekondigd werk te zullen maken van twee nieuwe hoofdstukken. Echt optimistisch is Pierini niet. "De ingesteldheid van de lidstaten is momenteel niet hoopgevend. Het ziet er niet naar uit dat er de komende maanden een nieuw hoofdstuk geopend zal worden", aldus de ambassadeur. Sinds de start van de onderhandelingen is er nog maar één hoofdstuk volledig behandeld.

PERSCONFERENTIE 'SAMEN STAAN WE STERKER'

'Moord Fortuyn en Van Gogh bracht moslimemancipatie terug naar af'

Tijdens de persconferentie 'Samen staan we sterker' benadrukten de verschillende sprekers het belang om volop aan een positieve beeldvorming en de emancipatie van moslims te blijven werken. 'Bruggen slaan tussen moslims en niet-moslims speelt daarbij een belangrijke rol', klonk het. Hoogleraar Thijl Sunier waarschuwde voor het gevaar de PVV-visie op integratie al te veel als maatstaf te nemen.

HAKAN BÜYÜK ROTTERDAM

"We moeten ophouden de PVV als maatstaf te gebruiken, zei hoogleraar Culturele antropologie Thijl Sunier tijdens de persconferentie 'Samen staan we sterker'. Die werd georganiseerd ter gelegenheid van het vijfentwintigjarige bestaan van SPIOR (Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond).

"Als je de islam blijft beschouwen als een migrantenreligie, dan blijf je hangen in allerlei discussies over migratie en integratie", aldus Sunier. Volgens de hoogleraar moet duidelijk gemaakt worden dat moslims onderdeel uitmaken van de samenleving. "Dat lijkt voor de hand te liggen, maar het vereist een ontzettende omslag bij beleidsmakers. En die is er nog niet echt. Die moet nog plaatsvinden."

De discussie rond de acceptatie van moslims is "een gepasseerd station", vindt Sunier. "Iemand die daar twijfels over heeft, mist elke band met de realiteit." Nederland wordt geïslamiseerd, klinkt het vaak bij de PVV. Die visie is volgens Sunier echter gebaseerd op een verkeerde analyse van de werkelijkheid. "We moeten ophouden de PVV als maatstaf te gebruiken.

THIJL SUNIER

AHMED ABOUTALEB

MARIANNE VORTHOREN

MESUT DIŞLI

Het sop is de kol niet waard. En het feit dat de PVV het hartstikke goed doet in de peilingen? Daar moeten we ons niet door laten gijzelen."

> Hoogleraar Culturele antropologie Thijl Sunier: "Als je de islam blijft beschouwen als een migrantenreligie, dan blijf je hangen in allerlei discussies over migratie en integratie."

> Burgemeester Ahmed Aboutaleb van Rotterdam: "Velen beseffen nu dat de moskee een plek is waar je gewoon naar binnen kunt gaan."

"Geen achterafschuurtje met bommen"

Onder de aanwezigen bij de conferentie bevond zich ook burgemeester Ahmed Aboutaleb van Rotterdam. In zijn toespraak benadrukte de burgemeester dat "al die mensen die zo lang hadden gebouwd aan een stevige emancipatie" van de Nederlandse moslimgemeenschap door de moord op Pim Fortuyn en Theo van Gogh weer "vanaf nul" moesten beginnen. "De beeldvorming waar ze zo hard voor gewerkt en gestreden hadden, was in één klap weg."

Maar de manier waarop Nederland is omgegaan met die "vreselijke" gebeurtenissen, vindt hij "bewonderenswaardig". "Er zijn geen rassenrellen uitgebroken. Er zijn geen grootschalige plunderingen of gevechten geweest. Uiteindelijk heeft de dialoog gezegevierd. Het gezond verstand heeft ervoor gezorgd dat we met z'n allen de pijn van die vreselijke gebeurtenissen hebben kunnen dragen." Ook gaf Aboutaleb aan dat diverse moskeeën in Nederland zijn uitgegroeid tot "plekken van debat en dialoog". Hij benadrukte dat dit heeft geleid tot een meer genuanceerde beeldvorming over moslims. "Velen beseffen nu dat de moskee een plek is waar je gewoon naar binnen kunt gaan. Er zit geen achterafschuurtje waar bommen worden gemaakt." Toch is er nog "een hoop" te doen. "Wij gaan alles opbouwen, en werken aan emancipatie, want die is nog niet af."

SPIOR

"Vanuit onze inspiratie willen we een rol van betekenis blijven vervullen voor de moslimgemeenschap, maar ook voor de bredere samenleving", benadrukte Marianne Vorthoren van SPIOR. "Dat vertaalt zich in heel concrete projecten en activiteiten, zoals vredeseducatie, die we organiseren in samenwerking met Oxfam Novib. Verder willen we schooluitval tegengaan en taboethema's bespreekbaar maken. We hebben bovendien een hoop nieuwe plannen op stapel staan." Mesut Dişli, consulent en stadspedagoog bij SPIOR, liet weten dat SPIOR zich onverminderd zal blijven inzetten om bij te dragen aan een positievere beeldvorming over moslims. "Bruggen slaan tussen moslims en niet-moslims speelt daarbij een belangrijke rol."

GroenLinks presenteert 'Links alternatief'

'Banen boven bezuinigingen, het linkse alternatief'. Dat is de titel van de tegenbegroting die GroenLinks afgelopen week heeft gepresenteerd. De partij ziet daarin af van de zes miljard euro aan extra bezuinigen die het kabinet wil doorvoeren.

HÜSEYIN ATASEVER DEN HAAG

"GroenLinks kiest voor maatregelen waar mensen echt wat aan hebben: 3,5 miljard euro lastenverlichting voor burgers en werkgevers. Minder belasting op werk en meer belasting op milieuvervuiling. Het stimuleren van schone energie. En het slimmer inrichten van de zorg", stelt GroenLinkspartijleider Bram van Ojik. Hij vindt het "onverstandig" dat het kabinet bij iedere tegenvallende economische raming met "nieuwe, pijnlijke bezuinigingen" komt. "Wat de economie nu nodig heeft, is banen." Daarom moet het kabinet, volgens hem, niet besparen, maar investeren.

Met de tegenbegroting presenteert GroenLinks een "links alternatief" voor alle bezuinigingen van het kabinet, niet alleen de geplande extra bezuinigingen. GroenLinks laat zien hoe de besparingen op de zorg, ontwikkelingssamenwerking en huurders kunnen worden teruggedraaid, benadrukt van Ojik terwijl CDA met een "rechts alternatief" komt en zich vooral richt op het realiseren van de extra bezuinigingen. "Het kabinet zal moeten kiezen: gaat het links- om of rechtsom."

Werk, energie en zorg

Van Ojik geeft aan dat bijna 700.000 mensen graag werken, maar geen baan kunnen vinden.

> GroenLinks kiest voor maatregelen waar mensen echt wat aan hebben.
> PARTIJLEIDER BRAM VAN OJIK

"Zij hebben daadkracht en realisme nodig en geen holle woorden over een participatiemaatschappij. Als je bereid bent de belastingen op milieuvervuiling te verhogen, kun je dat geld gebruiken om banen te creëren." Bovendien wil GroenLinks investeren in schone energie. "Wij schaffen de belastingvoordelen voor fabrieken, kassen en andere grootvervuilers af, maar trekken geld uit om huishoudens en bedrijven de omslag naar duurzame energie te kunnen laten maken." Ook wil Van Ojik dat de zorg voor iedereen 'toegankelijk en betaalbaar' blijft. "Dit kabinet kent slechts twee smaken: of mensen hun zorg ontnemen, of mensen meer laten betalen voor hun zorg. Wij vergroten de solidariteit in de zorg door van de meest vermogenden een extra bijdrage te vragen en te bezuinigingen op topinkomens voor bestuurders en medisch specialisten."

Kritiek Roemer op participatiesamenleving

SP-leider Emile Roemer heeft kritiek op de participatiesamenleving, die het kabinet vorige week in de troonrede bepleitte. "We weten allemaal dat de participatiesamenleving, zoals het kabinet het presenteert, een eufemisme is voor 'zoek het lekker zelf maar uit'", zei Roemer tijdens de Algemene Beschouwingen, het jaarlijkse debat over de begroting van het kabinet voor het volgend jaar.

"De verzorgingsstaat is dood: leve de participatiesamenleving. Heb je hulp nodig? Pech gehad. Ben je arm of oud, ziek of zonder werk? Geef dan vooral jezelf de schuld", zei Roemer over wat volgens hem de gevolgen zijn van de participatiesamenleving. "De boodschap van de regering dat de politiek er niet meer voor hen is, heeft bij veel mensen kwaad bloed gezet."

Woensdag had ook CDA-leider Sybrand Buma in een opiniestuk in Trouw al geschreven dat de participatiesamenleving voor de VVD een excuuswoord is voor "kille bezuinigingen".

Roemer zei in zijn bijdrage in het debat dat de koopkrachtdalingen Nederland in een neerwaartse spiraal brengen. Niet het begrotingstekort, maar de enorme werkloosheid is het probleem, niet de staatsschuld, maar de stilgevallen economie.

Van de beloftes van VVD en PvdA is niets terechtgekomen, zei Roemer. "Hoelang moeten mensen dit nog verdragen? Mensen geloven het niet meer. Mensen pikken het niet meer. Ik voorspel u een hete herfst." ANP

VU waarschuwt uitgevers over Bax

De onderzoekscommissie bracht naar buiten dat oud-hoogleraar Mart Bax zich schuldig heeft gemaakt aan meerdere vormen van wetenschappelijk wangedrag, fraude en zelfplagiaat

De Vrije Universiteit (VU) gaat buitenlandse uitgevers en redacteuren van wetenschappelijke tijdschriften waarin verzonnen artikelen van oud-hoogleraar Mart Bax zijn verschenen, hiervan op de hoogte brengen. Ook vertaalt de VU het rapport van de commissie-Baud naar het Engels. Dat heeft een woordvoerder afgelopen woensdag laten weten.

De onderzoekscommissie onder leiding van historicus Michiel Baud bracht maandag naar buiten dat Bax zich schuldig heeft gemaakt aan meerdere vormen van wetenschappelijk wangedrag, fraude en zelfplagiaat. Zo zoog de hoogleraar ruim 60 artikelen uit zijn duim en publiceerde hij zijn eigen werk na enkele aanpassingen opnieuw. Met name bij onderzoeken naar een klooster in Brabant en een bedevaartsoord in Bosnië ging Bax de fout in. De universiteit kondigde aan de verzonnen publicaties van Bax uit het VU-registratiesysteem Metis te halen. De commissie uitte in het rapport ook kritiek op de universiteit. Ze noemde de VU weinig doortastend nadat journalisten over de affaire hadden gepubliceerd. "De commissie heeft de indruk dat het college van bestuur deze zaak, om welke redenen dan ook, te lang niet de noodzakelijke aandacht gaf die ze verdiende." ANP

Europa is zeer gastvrij. Of niet?

Wie enkel voortgaat op de publieke opinie en de westerse media concludeert al snel dat de EU de grootste inspanningen doet om vluchtelingen op te vangen. Kijk je naar de harde cijfers, dan blijkt die Europese hulp echter vrij 'marginaal'. Vluchtelingen in de buurt van het conflictgebied houden, komt Europa beter uit, maar zou op termijn ook beter zijn voor de landen in oorlog, klinkt het.

DIRK DE WILDE

Van de 860.654 mensen die in 2011 ergens ter wereld asiel aanvroegen, deed 44,1 procent dat in Europa. De Europese Unie vangt veruit het hoogste aantal asielzoekers op. Andere rijke landen komen zelfs niet in de buurt. Alleen… bestaat er een enorm verschil tussen het aantal asielzoekers en het aantal vluchtelingen.

De beelden uit Syrië zijn schrijnend. Niet alleen vielen er al zo'n honderdduizend doden, bovendien zouden er ook zes miljoen mensen op de vlucht zijn voor het geweld. Ongeveer vier miljoen van hen waart rond in Syrië zelf. De overige twee miljoen vluchtelingen verblijven vooral in kampen in de buurlanden: Turkije, Jordanië, Irak en Libanon. Daar zijn de enorme kampen intussen steden geworden, waar mensen al vele maanden verblijven.

Het aantal Syriërs dat in Europa asiel zoekt, ligt bijzonder laag: vorig jaar ging het om een kleine 24.000 mensen. Duitsland en Zweden zijn de voornaamste bestemmingen. De EU-landen waren nochtans beducht voor een veel grotere instroom. Voor het eerst werden er zelfs afspraken gemaakt over de verdeling van de instroom uit Syrië, om de last zo veel mogelijk te spreiden over alle EU-lidstaten.

Europa werkt al een vijftiental jaar aan een gezamenlijk asielbeleid, om te bepalen wie vluchtelingen moet opvangen en in welke mate er wordt samengewerkt. Maar een groot succes kan dat asielbeleid niet genoemd worden. Nationale reflexen halen het moeiteloos op Europese of internationale solidariteit.

Het meest schrijnende voorbeeld is het beleid van Malta, dat deze zomer vluchtelingen wou terugsturen, geheel in tegenspraak met Europese en internationale regels. Al is de grotere terughoudendheid enigszins te begrijpen: de landen rond de Middellandse Zee staan immers het meest onder druk, met bootvluchtelingen in landen als Italië en Spanje en mensensmokkel in Griekenland.

Steun in de marge

Het voordeel van het Europese beleid is wel dat er veel cijfers bekend zijn over de instroom in de diverse landen. In 2001 was er een piek met 425.000 asielaanvragen in de EU-27. Dat aantal daalde onder de 200.000 in 2006. In 2012 waren er 336.000 aanvragen.

Ook de rangschikking van de voornaamste gastlanden verrast. Duitsland en Frankrijk vangen de meeste mensen op. Onlogisch is dat niet, gezien de omvang van die twee landen. Daarna volgen Zweden en België. België deelt die vierde plaats met het Verenigd Koninkrijk. De Europese Unie als geheel kent bijna de helft van alle asielaanvragen ter wereld. Andere rijke landen als de VS, Japan en Australië blijven ver achter.

Europa mag echter niet te trots zijn op die positie. Hoewel het in 2011 860.654 asielaanvragen binnenkreeg, waren er wereldwijd niet minder dan 10,4 miljoen mensen op de vlucht. De landen waar die vluchtelingen vandaan komen, zijn makkelijk te raden: hoe meer geweld, hoe meer mensen veiliger oorden opzoeken. Zo staan Afghanistan, Syrië en Congo… bovenaan in de lijst. In veel van die landen verblijft een meerderheid van de vluchtelingen trouwens nog in het land zelf.

Waarom krijgen niet meer vluchtelingen onderdak in rijke landen? Waarom kunnen ze enkel binnen hun eigen land terecht of in de arme buurlanden rond de conflictgebieden?

Los van het feit dat er voor zo'n uitgebreidere opvang weinig steun bestaat bij de bevolking van de rijke landen, heeft de opvang in het Westen ook nadelen voor de vluchtelingen zelf. Als zij de band met hun thuisland volledig doorknippen, is de kans op terugkeer kleiner. Bovendien blijft het geweld langer aanhouden als de inwoners van een conflictgebied ver wegtrekken.

Daarom geeft de internationale gemeenschap, met Europa op kop, liever geld voor vluchtelingenkampen aan de rand van de conflictgebieden. Dat is voor de rijke landen een makkelijkere oplossing en zou op termijn ook beter moeten zijn voor de landen in oorlog. Of de mensen in de kampen rond Syrië daar momenteel ook zo over denken, is natuurlijk een andere vraag.

Ook is het nog maar de vraag welke gevolgen de enorme druk zal hebben voor de buurlanden van de conflictgebieden. Zo is het overduidelijk dat de vluchtelingen uit Rwanda zo'n twintig jaar geleden veel leed hebben veroorzaakt in Congo, omdat het conflict naar daar geëxporteerd werd. Vandaag verspreidt het geweld in het Midden-Oosten zich als een olievlek doordat de problemen verschuiven van het ene land naar het andere. Al meermaals is bovendien bewezen dat de EU weinig impact heeft op het geweld in het Midden-Oosten. Europa zal dus nog wel even bezig blijven met wat humanitaire steun in de marge.

FOTO: AP

Druk op Libanon en Jordanië neemt toe

HÜSEYIN ATASEVER DEN HAAG

Tijdens haar bezoek maakte de minister bekend 17 miljoen euro extra uit te trekken voor hulpverlening aan vluchtelingen en ontheemden. Daarmee komt het totale bedrag wat Nederland heeft bijgedragen sinds het begin van de crisis op 59 miljoen euro.

Libanon

Inmiddels is één op de vier inwoners van Libanon afkomstig uit Syrië. Een belangrijk probleem voor de opvang van vluchtelingen is dat het land geen vluchtelingenkampen wil toestaan. Daar zijn, volgens Ploumen, verschillende redenen voor. "Hezbollah beschouwt de oprichting van structurele kampen als officiële bevestiging van een gewapend conflict in Syrië, iets dat door hen wordt ontkend. Een andere reden is het Libanese trauma met vluchtelingenkampen voor Palestijnen, die werden opgericht in de jaren zestig en zeventig en nooit meer verdwenen." Syrische vluchtelingen in Libanon zijn verspreid over 1.400 locaties. Omdat vluchtelingen op zoveel locaties zijn, is de druk op de voorzieningen in die gebieden, volgens Ploumen, in zeer korte tijd "enorm toegenomen". Zo zijn scholen overvol en kunnen ziekenhuizen de toestroom niet meer aan. Daarnaast zijn er gebieden waar het inwonersaantal door de instroom van vluchtelingen binnen een jaar meer dan verdubbeld is. "Als gevolg van deze problemen en de al bestaande demografische instabiliteit in het land, nemen spanningen tussen vluchtelingen en Libanezen toe."

FOTO: AP

Van 9 tot en met 11 september was de Nederlandse minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Lilliane Ploumen in Libanon en Jordanië, om de opvang van Syrische vluchtelingen en de situatie van de gastlanden te peilen.

Jordanië

Ook in Jordanië is de druk op lokale infrastructuur en voorzieningen sterk toegenomen, maar "omdat de politieke en demografische situatie minder fragiel is dan in Libanon, lijkt er vooralsnog minder risico op gewelddadige conflicten". Daarnaast wordt in het land, net als in Libanon, het grootste deel van de vluchtelingen, zo'n 80 procent, opgevangen door lokale gemeenschappen. Syriërs uit het zuiden van het land hebben vaak familie of vrienden over de grens. De overige 20 procent (wat neerkomt op 120.000 mensen) bevinden zich in het vluchtelingenkamp Za'ateri, dat geopend is in juli 2012. De hulpverlening in het kamp is volgens Ploumen een goed voorbeeld van "een situatie waar levensreddende noodhulp niet meer volstaat". In het kamp zitten vluchtelingen, volgens Ploumen, niet "lijdzaam" te wachten: "Ze gaan zelf aan de slag. Duizenden winkeltjes en bedrijfjes zijn er al."

VN-wapeninspecteurs opnieuw in Damascus neergestreken

Wapeninspecteurs van de Verenigde Naties zijn woensdag opnieuw in een hotel in de Syrische hoofdstad Damascus neergestreken om hun onderzoek naar vermoedelijke aanvallen met gifgas voort te zetten. Dat is vernomen van een VN-medewerker. Meer specifiek zullen ze hun onderzoek richten op drie incidenten waarbij gifgas zou zijn ingezet: twee in de provincie Aleppo, en een in een stadje in de provincie Idlib.

Het is het tweede bezoek van de wapeninspecteurs in twee maanden. Bij haar eerste verblijf had de ploeg onder leiding van Aake Sellström vastgesteld dat er op 21 augustus in de buitenwijken van Damascus massaal saringas was ingezet. Een rapport daarover werd medio september aan de VN voorgelegd. De experts hadden echter geen mandaat om te bepalen wie het saringas had ingezet.

Het westen houdt het regime van president Bashar al-Assad verantwoordelijk voor de aanval van 21 augustus. De Syrische regering ontkent het gebruik van chemische wapens. Damascus ging midden september akkoord met een Russisch-Amerikaans plan om zijn chemisch arsenaal te laten vernietigen. **ANP**

EXTREEMRECHTS, NEONAZISME EN DE PVV

Extreemrechtse steun voor Wilders nog nooit zo groot

Tijdens een PVV-demonstratie in Den Haag, afgelopen zaterdag, stapten verschillende extreemrechtse groeperingen mee op. Volgens de Antifascistische Onderzoeksgroep KAFKA is de steun van Nederlandse rechts-extremisten en neonazi's voor Wilders nog nooit zo groot geweest, doordat de partij een 'radicalere positie heeft ingenomen in het politieke discours'.

HAKAN BÜYÜK & HÜSEYIN ATASEVER
DEN HAAG

De PVV kreeg onlangs openlijke steun van extreemrechtse en neonazistische organisaties. Het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI) riep de partij op om "publiekelijk afstand te nemen" van "neonazistische elementen".

Ongeveer 3.000 aanhangers van de PVV kwamen afgelopen zaterdag samen in Den Haag om te demonstreren tegen het kabinet-Rutte. PVV-leider Geert Wilders riep op tot de demonstratie onder het motto 'Genoeg is genoeg'. Demonstranten droegen spandoeken met teksten als 'Rutte, Nederland kotst van je'. Bij de demonstratie was volgens KAFKA de aanhang van elke extreemrechtse partij of organisatie, die momenteel actief is in Nederland, vertegenwoordigd: Blood & Honour, de Nationalistische Volks Beweging, Zwart Front, Identitair Verzet en Voorpost...

"Enkele organisaties hebben zich nadrukkelijk kunnen manifesteren en ook Vlaamse extremisten sloten zich hier bij aan. Van de meeste organisaties was de leiding en een belangrijk deel van het kader aanwezig." Opvallend waren de diverse extreemrechtse

uitingen. Zo werd de Hitlergroet gebracht en werden Prinsenvlaggen meegedragen, die in het verleden door de NSB (Nationaal-Socialistische Beweging in Nederland, nvdr.) werden gebruikt. De steun van Nederlandse rechts-extremisten en neonazi's voor Wilders is nog nooit zo groot geweest, aldus KAFKA.

> Esther Voet, directeur van CIDI: **"Wij roepen de PVV op om duidelijk afstand te nemen van deze groepen die een abject gedachtegoed vertegenwoordigen."**

"Gewapend verzet"

Volgens KAFKA-woordvoerder Jaap van Beek is de acute geweldsdreiging die uitgaat van extreemrechtse groepen in Nederland laag. Toch zijn er wel degelijk groepen die "een hoop ellende kunnen veroorzaken", omdat ze zich "oriënteren op gewapend verzet". Omdat de PVV "een radicalere positie heeft ingenomen in het politieke discours, vooral op internationaal vlak, is de steun van extreemrechtse en neonazistische groepen aan de partij sterk gestegen", benadrukt Van Beek.

Intussen heeft het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI) de PVV middels een persbericht opgeroepen om "publiekelijk afstand te nemen" van "neonazistische elementen". Volgens Esther Voet, directeur van CIDI, kan "geen enkele partij gelukkig zijn" met de aanwezigheid van rechts-extremistische en neonazistische clubs. "Wij roepen de PVV op om duidelijk afstand te nemen van deze groepen die een abject gedachtegoed vertegenwoordigen."

"Wat ik mis in de oproep van het CIDI, is kritiek op de verantwoordelijkheid van de PVV zelf", benadrukt Van Beek. "Het feit dat neonazi's zich herkennen in het politieke discours van de PVV zegt veel over hoe die partij zich momenteel positioneert. Dat neonazi's en radicale nationalisten zich kunnen vinden in het gedachtegoed van de PVV, zegt veel over de PVV. De PVV werkt op internationaal vlak samen met erkende antisemieten, racisten en negationisten. Dat is waar de discussie over moet gaan."

Extreemlinks

Oud-journalist, columnist, schrijver en islamcriticus Carel Brendel, schrijft in een column dat de PVV "terecht" wordt aangevallen om "de aanwezigheid van extreemrechts tuig" bij protesten, terwijl de SP bijna altijd wegkomt "met de aanwezigheid van extreemlinks of extreemislamistisch tuig". Brendel benadrukt dat de SP in het verleden heeft meegedaan aan betogingen, "waar de vlaggen wapperden van de religieuze extremisten van Hamas en Hezbollah en waar leuzen als 'Hamas, Hamas, alle joden aan het gas' te horen waren'."

Septemberverklaring: "Vlaanderen zal als een van de sterkste regio's uit crisis komen"

De Vlaamse regering heeft de voorbije jaren de juiste keuzes gemaakt en "Vlaanderen zal als één van de sterkste regio's uit de crisis komen". Dat heeft Vlaams minister-president Kris Peeters maandag gezegd in zijn Septemberverklaring. Volgens Peeters kan zijn regering ondanks de economisch moeilijke tijden een mooi palmares voorleggen. Toch mag de regering volgens Peeters niet "op haar lauweren rusten". De komende maanden moet het concurrentiepact de hoofdprioriteit worden.

Voor de laatste keer deze legislatuur trok Peeters naar het parlement voor zijn 'State of the Union' of Septemberverklaring. De verklaring, met als titel 'Vastberaden kiezen voor een welvarend Vlaanderen', was bewust een stuk korter dan de voorbije jaren. De Vlaamse regeringsleider hamerde er vooral op dat zijn regering in economisch moeilijke tijden de juiste keuzes heeft gemaakt. "Vlaanderen zal als één van de sterkste regio's uit de crisis komen", klonk het vastberaden.

Peeters somde vervolgens de verwezenlijkingen van zijn regering op. De begroting is voor het vierde jaar op rij in evenwicht, de regering heeft bespaard op het eigen apparaat en is toch blijven investeren. Om de kritiek voor te zijn, somde hij een aantal cijfers op: 21.072 zorgvragen voor personen met een handicap zijn opgelost, 18.389 extra plaatsen in de kinderopvang, 6.500 extra bedden in de woonzorgcentra en 1.850 km fietspaden zijn nieuw of vernieuwd.

De regering wil de lijn van de voorbije jaren ook doortrekken in het laatste werkingsjaar. "Stick to your plan, dat is ons devies", aldus Peeters. Zo zal Vlaanderen bijvoorbeeld wel besparen, maar gebeurt dat volgens Peeters "zonder extra lasten te leggen op wie werkt of onderneemt". Tegelijk mag de regering volgens de Vlaamse regeringsleider "niet op haar lauweren rusten". "Zolang één kind of één ouderen of één gehandicapte op een wachtlijst staat, moet onze ambitie hoger liggen. Zolang sterke bedrijven hun deuren sluiten, kunnen we niet tevreden zijn".

En hoewel Vlaanderen niet overmoedig moet worden, moet het voorzichtig heropleven van de economie wel vertrouwen geven. Peeters haalde er een citaat van Martin Luther King bij: "Wij hebben dijken van moed opgeworpen tegen de stormvloeden van angst".

Voor Peeters vormt het concurrentie- en werkgelegenheidspact "dé prioriteit van dit najaar". Een andere belangrijke uitdaging is de voorbereiding van de implementatie van de zesde staatshervorming. Het groenboek dat de regering daarvoor heeft uitgewerkt, en dat intussen is overhandigd aan het parlement, moet ervoor zorgen dat Vlaanderen de juiste keuzes kan maken.

Relancemaatregelen

De Vlaamse regering wil de vergoeding die bank-verzekeraar KBC betaalt voor de redding van de bank inzetten voor relancemaatregelen, meldde Peeters ook nog tijdens zijn Septemberverklaring. Volgens Peeters zal de Vlaamse overheid daardoor de komende jaren 1,16 miljard euro kunnen investeren "in de aanpak van jeugdwerkloosheid, onderzoek en ontwikkeling, infrastructuur en lastenverlagingen voor bedrijven".

KBC kreeg in de periode 2008-2009, in volle financiële crisis, zeven miljard euro overheidssteun. De federale overheid en de Vlaamse overheid namen elk de helft voor hun rekening. De federale helft is eind vorig jaar terugbetaald. De Vlaamse steun wordt tegen 2020 gespreid terugbetaald. Een eerste schijf van 1,17 miljard is dit jaar al terugbetaald. Aan de Vlaamse steun van 3,5 miljard euro hing ook een vergoeding van 50 procent vast. Van die vergoeding, in totaal dus 1,75 miljard euro, is ook al 580 miljoen euro terugbetaald.

Peeters zegt nu dat de overige 1,16 miljard euro "fee" niet zal gebruikt zal worden voor schuldafbouw, maar voor maatregelen die de concurrentiekracht moeten versterken. **BELGA**

Onderwijsakkoord: 'Meer banen, minder werkdruk en rompslomp'

Afgelopen week werd na lange onderhandelingen het Nationaal Onderwijsakkoord ondertekend. Volgens minister Jet Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) zijn leraren en leerlingen de grote winnaars van het nieuwe akkoord omdat "substantieel" geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van het onderwijs.

Afspraken

Een van de belangrijkste afspraken is de versoepeling van de onderwijstijd in het voortgezet onderwijs. Op die manier komt er een einde aan de langdurige discussie over urennormen. Er komt een jaarnorm van 1.000 uur, over de gehele schoolloopbaan in plaats van per schooljaar. De tijd die daardoor vrijkomt, kunnen scholen inzetten om de werkdruk van docenten te verlichten.

Verder krijgen onbevoegde leraren de ruimte om hun bevoegdheid te halen. In 2017 moeten alle docenten bevoegd zijn voor het onderwijs dat zij geven en lid worden van het 'lerarenregister'. De inschrijving in dat register wordt een voorwaarde voor de toekenning van een docentenbeurs waarmee docenten hun kennis in hun eigen vakgebied verder kunnen ontwikkelen. Die maatregelen dragen volgens OCW bij tot "het stimuleren van een sterke beroepsgroep met een hoge beroepsstandaard".

Het akkoord bevat ook maatregelen om problemen binnen de onderwijsarbeidsmarkt aan te pakken. In 2014 is een bedrag van 150 miljoen euro beschikbaar om 3.000 extra docenten in het primair en het voortgezet onderwijs te behouden of aan te trekken. Die investering komt boven op de 689 miljoen euro die in het regeerakkoord was vrijgemaakt voor het onderwijsakkoord en de 256 miljoen euro voor primair en voortgezet onderwijs.

Gemengde reacties

Volgens minister Jet Bussemaker van OCW zijn leraren en leerlingen de grote winnaars van het nieuwe akkoord, omdat "substantieel" geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van het onderwijs. "Denk aan de 3.000 extra leraren, die anders zonder baan zouden zitten. Denk aan de leerlingen die meer aandacht krijgen van hun leraar doordat die van administratieve rompslomp en werkdruk wordt ontlast. Ik ben dus dik tevreden met de afspraken." De minister vindt het jammer dat de Algemene Onderwijsbond (AOB) en de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) het akkoord niet hebben ondertekend en hoopt dat beide vakbonden dat alsnog zullen doen.

De LSVb is fel gekant tegen de plannen van de minister om een sociaal leenstelsel in te voeren. "Onder dit akkoord komt zeker geen handtekening van ons", zei Jorien Jansen, voorzitter van LSVb. Walter Dresscher, voorzitter van AOB, gaf aan "een tiental" problemen te hebben met het akkoord. Volgens hem wordt er niet in het onderwijs geïnvesteerd, maar worden er slechts boekhoudkundige trucs uitgehaald. "We gaan alles proberen om dit beleid te voorkomen."

Turkse economie lijdt onder onrust Midden-Oosten

Turkse ondernemers moeten dezer dagen lijdzaam toekijken hoe hun - eens zo vruchtbare - exportroute naar het Midden-Oosten verschrompelt onder invloed van de aanhoudende crisis in Egypte en Syrië. Bovendien zijn er, door de onrust, steeds minder toeristen om de Turkse economie te voeden.

RENÉE MOERNAUT BRUSSEL

De aanhoudende onrust in het Midden-Oosten heeft de Turkse economie een knauw gegeven. Zowel de export als het toerisme hebben flink te lijden onder de revoluties in Egypte en Syrië.

Jarenlang voerde Turkije een beleid van 'zero problems' met zijn buurlanden. Veel Turkse producten, auto's en zelfs tv-series konden op die manier vlot geëxporteerd worden. In Noord-Irak kwamen er zelfs veel succesvolle Turkse (bouw)bedrijven, nadat Turkije de Koerdische regio had erkend. Vooral sinds het begin van de Europese crisis richtte Turkije zich ten volle op het Midden-Oosten als vruchtbare afzetmarkt.

Maar de deuren naar het Midden-Oosten, die Turkije met een weloverwogen beleid wist te openen, dreigen nu opnieuw dicht te worden geduwd, door de vuist van de aanhoudende onrust in Egypte en Syrië. In juni lag de Turkse export naar het Midden-Oosten 27 procent lager dan een jaar eerder, in juli was dat al dertig procent. Dat blijkt uit cijfers die het Turks statistisch instituut Turkstat vrijgaf.

"De politieke onrust heeft een sterke invloed op ons", aldus Suleyman Kocasert, hoofd van Associatie van Exporteurs uit Dinizli. "De toenemende geopolitieke risico's hypothekeren onze export naar het Midden-Oosten. Uitvoerders hebben problemen om hun producten naar de regio te krijgen. Logistiek bezorgt ons momenteel de grootste kopzorgen."

"Exporteurs uit steden als Adana en Gaziantep klagen over grote verliezen", bevestigt Mujdat Kececi, lid van de Hoge Coördinatieraad van de Kamer van Koophandel van Turkije (TOBB). "Ze ondervinden ook problemen met de betalingen van goederen die wel al verscheept zijn."

Nu Turkse exporteurs gedwongen worden hun focus opnieuw te verleggen, wint Europa weer aan belang als afzetmarkt. In juli was 41 procent van de Turkse export bestemd voor Europa (tegenover 23 procent voor het Midden-Oosten). Een jaar eerder was dat maar 33 procent (Midden-Oosten: 34 procent). "Het is nu broodnodig om te blijven aankloppen bij Europa om de export op peil te houden", aldus Kececi.

Toch moet Turkije ook nieuwe afzetmarkten aanboren, vindt Kocasert. "Voor ons zijn zwart Afrika en Rusland momenteel de grootste markten. We moeten onze handelscontacten met die landen versterken."

Ook de algemene export van Turkije heeft te lijden onder de onrust in de buurlanden. In juli groeide de totale export 2,2 procent, terwijl de import een sprong maakte van tien procent.

Turkse trucks wachten op toestemming om de grens naar Syrie te kunnen passeren. Cilvegozu grensovergang FOTO: IHA

"Er zijn diverse internationale ontwikkelingen die onze export onder druk zetten", reageerde Turks minister van Economie Zafer Caglayan in een persbericht. "In het laatste deel van het jaar wacht ons nog een grote uitdaging wat buitenlandse handel betreft."

Toerismedip

De onrust in Syrië heeft bovendien een nefaste impact op het toerisme in de buurlanden, waaronder Turkije. Toeristen worden afgeschrikt door het geweld in de regio, een trend die zich vooral sterk doorzette nadat de VS zijn plannen voor een militaire vergeldingsactie in Syrië had aangekondigd.

Uit cijfers van hotelvergelijkingssite Trivago blijkt dat het aantal bezoekers dat via de site een verblijfplaats in de regio zoekt, in één jaar tijd met 47 procent is gedaald. Vooral Libanon ziet het aantal toeristen, en daarmee ook zijn inkomsten uit de sector, flink achteruitgaan (79 procent). De situatie in Turkije (31 procent) is nog iets beter dan in Cyprus (55 procent), Israël (38 procent) en Jordanië (32 procent). Met het slinkende aantal toeristen kelderen bovendien ook de prijzen voor de hotelkamers.

Intussen neemt de interesse voor andere streken, ver van het crisisgebied, toe. "Mensen die wel nog naar het Midden-Oosten willen, opteren vaak voor Dubai of de Verenigde Arabische Emiraten", aldus Nikki Davies, marketing manager van reisspecialist Trailfinders. "Wie een heel andere richting uit wil, maar ongeveer even ver wil reizen (ongeveer zeven uur op het vliegtuig) kiest vaak voor de Caraïben."

KABINET GAAT INVESTEREN IN ARBEIDSMARKT EN SOCIALE ZEKERHEID

Het statuut van 'flexwerkers' verbeteren, de Participatiewet invoeren, jeugdwerkloosheid en armoede aanpakken, extra banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking… Dat zijn maar enkele van de maatregelen die het Nederlandse kabinet zal nemen met het oog op een "toekomstbestendige arbeidsmarkt".

ZAMAN DEN HAAG

In 2014 wil het Nederlandse kabinet inzetten op "een toekomstbestendige arbeidsmarkt en betaalbare sociale zekerheid". Dat blijkt uit de plannen die het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) bekend heeft gemaakt.

SZW benadrukt dat de sociale voorzieningen onder druk staan. "Veel mensen hebben het moeilijk op de arbeidsmarkt. De werkloosheid loopt sneller op dan verwacht. De koopkracht zal volgend jaar met gemiddeld 0,5 procent dalen. De lonen stijgen minder dan de inflatie." Daarom wil het kabinet meer mensen aan het werk krijgen en bedrijven meer ruimte bieden voor investeringen en innovaties. Daarnaast plant het de overheidsfinanciën op orde te brengen om het begrotingstekort terug te dringen en voorzieningen betaalbaar te houden. Alles samen zal het kabinet zo'n zes miljard euro bezuinigen.

Belangrijkste maatregelen

Als centraal punt in zijn plannen om de arbeidsmarkt toekomstbestendig te maken, wil het kabinet de positie van werknemers met een tijdelijk arbeidscontract (flexwerkers) versterken.

Daardoor kunnen zij, bijvoorbeeld, eerder aanspraak maken op een vast contract. Een andere belangrijke maatregel is de invoering van de Participatiewet. Die wet zou op 1 januari 2015 in werking moeten treden en biedt volgens SZW ondersteuning aan mensen die een grotere kloof naar de arbeidsmarkt moeten overbruggen.

Verder heeft het kabinet 600 miljoen euro uitgetrokken voor het behoud van werk. Uit het Europees Sociaal Fonds (ESF) wordt dertig miljoen euro extra geïnvesteerd in de aanpak van jeugdwerkloosheid. Dat bedrag komt boven op de vijftig miljoen die daar al eerder voor was gereserveerd. Daarnaast gaat het kabinet tachtig miljoen euro extra investeren in de aanpak van armoede en schulden. In 2015 en de jaren daarna wordt daar honderd miljoen extra voor geserveerd. Het belangrijkste doel is, volgens SZW, ''het tegengaan van armoede onder gezinnen met kinderen, zodat ook deze kinderen een goede start kunnen maken''.

Het Nederlandse kabinet wil onder meer 5.000 banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking en de positie van 'flexwerkers' versterken

Bovendien wil het kabinet in 2014 5.000 banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Die banen maken deel uit van 125.000 arbeidsplaatsen die afgesproken werden in het sociaal akkoord. Andere belangrijke maatregelen zijn de verlaging van de tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten (AO-tegemoetkoming) van 342 euro naar 247 euro netto per jaar en het geleidelijk verhogen van de AOW-leeftijd naar 67 jaar. Het wetsvoorstel waarin die leeftijdsverhoging is uitgewerkt, wordt naar verwachting in het voorjaar van 2014 ingediend bij de Tweede Kamer.

Minderheden-scholen vinden geen leerlingen

Turkije heeft momenteel de mond vol van onderwijs in de moedertaal. Toch wordt dat maar zelden gerealiseerd. Al tientallen jaren neemt het aantal minderhedenscholen gestaag af. Dat was ooit heel anders. In het Ottomaanse Rijk, waar vreedzaam samenleven voorop stond, floreerden de scholen. Een nieuwe publicatie zoomt in op de ontwikkelingen en problematiek van de minderhedenscholen.

ERKAM EMRE ISTANBOEL

Tarih Vakfı (een Turkse ngo, letterlijk vertaald als 'geschiedenisstichting', nvdr.) publiceerde onlangs haar rapport 'Geschiedenis van minderhedenscholen: problemen en oplossingen'. Het rapport beschrijft de geschiedenis en evolutie van minderhedenscholen en werd verwezenlijkt door professoren Selçuk Akşin Somel en Nurcan Kaya.

Hrant Dink (links) was teamleider tijdens zijn middelbare studies. Het Tuzla Yetimhanesi (Tuzla weeshuis, nvdr.) waar Dink zijn jeugd doorbracht, is vandaag gesloten.

De roomse basisschool Zeytinli in Gökçeada opende dit schooljaar de deuren en telt momenteel vier leerlingen en een directeur. Deze positieve stap werd aan weerszijden van de Egeïsche zee toegejuicht. De nieuwe school draagt echter een erfenis mee: basisschool Zeytinli lijkt de problemen waarmee minderhedenscholen in Turkije kampen, samen te vatten.

Leerlingen van het Istanboel Zoğrafyon Rooms Lyceum bereiden zich voor op een feest voor de nationale feestdag.

Tijdens de conferentie naar aanleiding van de publicatie van het onderzoek, werden de evolutie en problemen van minderhedenscholen in Turkije uitgebreid tegen het licht gehouden. Onder meer Garo Paylan, directeur van de Armeense basisschool Yeşilköy, en journalist Mihail Vasiliadis woonden de persconferentie bij. De laatste dagen is het recht op onderwijs in de moedertaal een hot topic in Turkije. In die lijn werd gezocht naar oplossingen voor minderhedenscholen die de deuren moesten sluiten door politieke rellen tussen landen.

Hrant Dink (links) was teamleider tijdens zijn middelbare studies. Het Tuzla Yetimhanesi (Tuzla weeshuis, nvdr.) waar Dink zijn jeugd doorbracht, is vandaag gesloten.

Dhimmi's

Het vredige Anatolië, waar volkeren honderden jaren in rust en broederschap samenleefden, bestaat niet meer. Met het oprukkende nationalisme van de negentiende eeuw ontstond ook de maatschappelijke polarisering. De grootse dupe van die bewegingen waren zonder twijfel de minderhedenscholen met hun eigen religieuze identiteit. Onder de sharia die van kracht was in het Ottomaanse Rijk, genoten minderheden - 'dhimmi's' - bescherming door moslims. Bovendien hadden ze - in tegenstelling tot vandaag - recht op eigen scholen. Die onderwijsinstellingen vielen onder de verantwoordelijkheid van geestelijke leiders en waren voornamelijk bedoeld om gelovige leerkrachten op te leiden.

De laatste jaren werden de scholen echter steeds meer 'geviseerd' en hun aantal slonk gestaag. In het rapport van Tarih Vakfı zijn daarover enkele belangrijke statistieken opgenomen, die de evolutie vanaf het einde van de negentiende eeuw tot op vandaag weergeven.

Volgens cijfers uit 1984 bestonden er 6.437 niet-moslimscholen in het Ottomaanse Rijk. Het rapport meldt dat er alleen al in Istanboel 302 campussen waren waar het onderwijs in alle vrijheid kon plaatsvinden. Een opvallend detail is dat niet enkel de joodse, Armeense of roomse gemeenschap eigen scholen had, maar ook Chaldeeërs, Assyriërs en Maronieten.

Vergelijken we die cijfers met de situatie vandaag, dan krijgen we een droevig beeld te zien. Een eeuw geleden waren er in elk hoek van het land nog minderhedenscholen. Vandaag bestaan er nog amper 22, waarvan één school werd opgericht tijdens de republiek. Door de leerlingenschaarste hebben sommige scholen enkel campussen binnen Istanboel. De verdeling is als volgt: 16 Armeense scholen, vijf roomse scholen en één joodse school.

Selçuk Akşin Somel boog zich tijdens de bijeenkomst over het historische aspect van het probleem. Hij legde uit hoe de term 'minderheid' tot stand kwam. Met de Tweede Constitutionele Periode kwam het Comité voor Eenheid en Vooruitgang aan de macht. Die politieke organisatie pretendeerde sociologisch te zijn en dwong niet-moslims tot migratie. Het Comité zette die praktijken voort tot het Vredesverdrag van Lausanne. Dat beschermde het recht op onderwijs van minderheden. Volgens het verdrag zou de Turkse Republiek ook een deel van haar budget moeten vrijmaken voor die scholen. De scholen, die intussen al flink in aantal waren verminderd, zouden echter het beleid van de 'standaardisatiepolitiek', dat tijdens de Republiek almaar zichtbaarder werd, aan den lijve ondervinden.

Met de Tevhid-i Tedrisat Kanunu (wetgeving m.b.t. de eenmaking van het onderwijs, nvdr.) werd onderwijs veel sterker gecentraliseerd en gecontroleerd. Voor minderhedenscholen begonnen met die wet de problemen. De discriminatie, die werd voorgesteld als nationale cultuur, en de rapporten van de Azinlik Tali Komisyon (minderheden subcommissie, nvdr.) zijn slechts twee elementen die een migratie van minderheden op gang brachten. Zo hadden de adjunct-directeurs en inspecteurs, die door het ministerie van onderwijs werden gestuurd en de minderhedenscholen als potentieel gevaar beschouwden, een zware emotionele impact op de minderheden. Verder waren er de politieke beslissingen, zoals de campagne 'Burger, spreek Turks!', de Welzijnsbelasting (een belasting om extra militaire uitgaven van Turkije te bekostigen die in werkelijkheid discriminatoir werd toegepast: niet-islamitische minderheden moesten meer bijdragen, nvdr.), de pogrom van 6-7 september en de Cypruskwestie.

Geen rapport voor Syrisch-Armeense kinderen

In het rapport wordt het recht op onderwijs in de moedertaal uitgebreid besproken. Het is een thema dat de laatste tijd vaak op tafel komt in Turkije. De niet-moslimgemeenschappen hadden dankzij het Verdrag van Lausanne wel het recht op onderwijs in de moedertaal verkregen, maar het toenmalige beleid maakte de toepassing onmogelijk.

Eerst en vooral waren er geen universiteiten die onderwijs aanboden in het Armeens of het Hebreeuws waardoor er een acuut tekort aan gekwalificeerde leerkrachten bestond. Bovendien was er geen enkele instantie die leerboeken en -materialen in de moedertaal verspreidde. Uit noodzaak werd de onderwijstaal daarom Turks. Volgens Garo Paylan dringen ouders hun kinderen Turks op omdat het de taal van de examens op de middelbare school is. Het is, zo meent hij, de reden waarom veel kinderen hun moedertaal niet zo vlot hanteren.

Het parcours naar een minderhedenschool van een Armeens of rooms kind, wiens identiteitskaart islam vermeldt als geloof, kwam ook aan bod tijdens de conferentie. Strikt genomen mag iemand die op 'papier' moslim is, geen les volgen in een minderhedenschool. Bovendien mogen Syrisch-Armeense kinderen, die gevlucht zijn voor oorlogsgeweld, in deze scholen enkel lessen volgen als gastleerlingen. Door dat statuut kunnen ze geen rapport, noch diploma krijgen. De kinderen zijn dus het slachtoffer van wederzijdse overeenkomsten tussen landen. Door die ongelijke behandeling trekken veel leerlingen naar het buitenland om daar hun studies af te werken.

Leerkrachten van de Kevorkyanschool in de Turkse provincie Bursa.

‘De trein naar Catalaanse onafhankelijkheid is vertrokken’

In de autonome Spaanse regio Catalonië gaan al jaren stemmen op voor onafhankelijkheid. Die roep lijkt de laatste maanden luider dan ooit, onder meer uit de mond van Catalaans premier Mas, en uit de kelen van een miljoen Catalanen in een menselijke ketting. Toch is de eis om onafhankelijkheid verre van algemeen. Zo is onder meer in Barcelona het draagvlak bijzonder klein.

LIEVEN VAN IMSCHOOT BARCELONA

Op elf september, de nationale feestdag van Catalonië, vormde een miljoen Catalanen een mensenketting van vierhonderd kilometer lang. Uitgedost met Catalaanse vlaggen en T-shirts riepen ze om de onafhankelijkheid van de Spaanse regio. Achter die onafhankelijkheidseis gaat een hele geschiedenis schuil, die de politiek in Madrid en in Barcelona nog altijd met zich meesleept.

Je zou het ‘el Clásico’ kunnen noemen, het traditionele duel tussen de twee grootste voetbalclubs van het land, Real Madrid en FC Barcelona. Dit keer, en eigenlijk al jaren, staan Madrid, waar de Spaanse centrale regering is gehuisvest, en Barcelona, de hoofdstad van de autonome regio Catalonië, lijnrecht tegenover elkaar. Of lijkt het alleen maar zo?

De Catalaanse eerste minister, Artur Mas, wilde een absolute meerderheid halen met zijn rechts-nationalistische partij, de Convergència i Unió (CiU). Hij schreef daarvoor vervroegde verkiezingen uit in november van vorig jaar. Op die manier hoopte hij een referendum te kunnen organiseren dat zou peilen naar de visie van de Catalanen op onafhankelijkheid. De CiU bleef met vijftig zetels de grootste. Toch draaide de gok van Mas uit op een verlies van twaalf zetels. CiU bezet wel de voltallige Catalaanse regering, met gedoogsteun van de links-nationalisten van de Esquerra Republicana de Catalunya (ERC).

Met zijn voornemen nam Mas een loopje met de Spaanse grondwet, die referenda verbiedt. De Spaanse regering van Mariano Rajoy (Partido Popular) staat bovendien erg weigerachtig tegenover Catalaanse onafhankelijkheid. Begrijpelijk, want de regio is heel belangrijk voor de nationale economie. Elk van de zeventien Spaanse regio’s - behalve Baskenland, dat een apart statuut heeft - betaalt belastingen aan Madrid, dat op zijn beurt die inkomsten herverdeelt. Maar het steekt bij sommige Catalanen dat ze veel belastingen moeten betalen, en dat ze er weinig voor terugkrijgen.

Zo ook bij het jonge radicaal-linkse parlementslid Quim Arrufat van de Candidatura d’Unitat Popular (CUP). Zijn partij behaalde bij zijn eerste stembusgang drie zetels. “Twee dingen maken de arbeider kapot”, beweert hij, “de Spaanse staat, die ons niet zelf laat beslissen over ons economisch project, en de financiële markten, die de soevereiniteit van staten hebben afgenomen.” Arrufat denkt dat Catalonië beter zelf zijn lot in handen kan nemen. “Een economie geleid door de Catalanen zelf zal efficiënter zijn dan nu. Spanje heeft veel geld van de Europese Unie verspild. We hebben het tweede grootste spoornetwerk van de wereld en veel gebouwen, vooral vakantiehuizen, staan leeg. Spanje had vroeger veel Zuid-Amerikaanse kolonies. Maar al het goud en het zilver dat naar hier is gebracht, is intussen verdwenen!”

Onomkeerbaar proces?

Francesc de Dalmases is hoofdredacteur van Catalan International View - een blad dat uitgegeven wordt door Victor Terradellas van de CiU. Volgens hem is de weg naar Catalaanse onafhankelijkheid een onomkeerbaar proces. “Het proces komt van onderuit, niet vanuit de politieke klasse. De trein naar onafhankelijkheid is vertrokken, weliswaar nog niet al te snel. De trein kan nog van koers veranderen, maar hem stoppen is onmogelijk.”

De CiU regeert nu met gedoogsteun van een pro-onafhankelijkheidspartij, maar de vorige regering moest op de steun rekenen van de Partido Popular (PP), de partij van de Spaanse premier Rajoy en van expremier José María Aznar, die gekant is tegen onafhankelijkheid. De CiU (een federatie van CDC en UDC) zelf is een amalgaam van verscheidene politieke ideologieën. De CDC bestaat uit liberalen, sociaaldemocraten en christendemocraten. De UDC is een kleinere christendemocratische partij. De CiU heeft dus iets van een Spaanse herberg. “Politieke experts voorspellen de splitsing van CDC en UDC als de onafhankelijkheid een feit is”, aldus de Dalmases. “Maar de oude nationalisten, ook de ERC, geloven niet dat Artur Mas een referendum kan afdwingen. Ik denk van wel.”

Toch zijn niet alle Catalaanse politici voor absolute soevereiniteit. Parlementslid Inés Arrimadas van de Ciudadanos (9 zetels), bijvoorbeeld. “Er zijn al veel onafhankelijkheidsbewegingen geweest in Catalonië”, vertelt ze. “Maar weinig mensen zijn voor onafhankelijkheid. Catalonië is nooit een staat geweest, in tegenstelling tot Schotland.” Ze vindt dat de actie van de mensenketting een vertekend beeld geeft. “De ketting was in Tarragona, een stad die eerder gekant is tegen onafhankelijkheid, niet compleet. Dus hebben ze mensen uit andere regio’s naar daar overgebracht, om de ketting te vervolledigen en de indruk te geven dat heel Catalonië deelnam.”

Ze wijst bovendien op het ondemocratische karakter van een referendum. “Waarom zou een referendum in heel Catalonië moeten gelden? Barcelona loopt niet hoog op met onafhankelijkheid, dus wat als het liever bij Spanje wil blijven? Maar dat willen die partijen niet. Ze willen een referendum over heel Catalonië. Is dat dan democratie?” Arrimadas vreest dat er een parlementaire stemming zou kunnen komen in plaats van een referendum. Toch zou zelfs dat de wil van de bevolking niet weerspiegelen. “Een stem voor het parlement die je uitbrengt buiten Barcelona, is soms twee keer zoveel waard als een stem uitgebracht in Barcelona! Vijftig procent van de parlementsleden staat dus niet gelijk aan vijftig procent van de bevolking.”

Volgend jaar, in 2014, vindt bij ons de ‘moeder aller verkiezingen’ plaats. Maar ook in Catalonië wordt vuurwerk verwacht. Het zal dan precies driehonderd jaar geleden zijn dat Barcelona, tijdens een strijd om de Spaanse troon, op elf september in handen viel van de Bourbons. De Catalanen vieren deze nederlaag als hun nationale feestdag en sommigen zien het als een uitgelezen moment om, tegen de wil van Madrid in, toch een referendum te houden.

Quim Arrufat: “We geloven niet dat onderhandelingen tussen Spanje en Catalonië tot een akkoord zullen leiden. Dus gaan we volgend jaar de regering verplichten om een referendum te organiseren.” Inés Arrimadas wijst dat af. “We zijn gekant tegen een referendum dat leidt tot confrontatie en ons land verdeelt. In een tijd waarin EU-landen samenwerken om elkaar te versterken, is een Spaanse scheiding een verzwakking.” De Europese Unie waarschuwde onlangs dat er voor een onafhankelijk Catalonië geen lidmaatschap komt. Verscheidene landen zullen immers hun vetorecht gebruiken. Spanje, uiteraard, maar wellicht ook andere landen waar onafhankelijkheidsbewegingen zich roeren en die geen precedent willen: Groot-Brittannië (Schotland), Italië (het rijke noorden) en ... België.

Merkels overwinning slecht nieuws voor Turkije

SELÇUK GÜLTAŞLI BRUSSEL

ANALYSE Angela Merkel, ‘s werelds tweede meest invloedrijke figuur en machtigste vrouw, aldus zakentijdschrift Forbes, bereidt zich voor op een derde ambtstermijn. Haar partij haalde liefst 61 zetels en kreeg 7% meer stemmen dan bij de laatste verkiezingen.

Voor alle stemmen geteld waren, werd even gedacht dat Merkel een absolute meerderheid zou halen, een uiterst zeldzame gebeurtenis in Duitsland. Die eer staat nog altijd op naam van de legendarische bondskanselier Konrad Adenauer, die in 1957 niet op zoek moest naar een coalitiepartner. Sinds de Tweede Wereldoorlog is Merkel, op Adenauer en Helmut Kohl na, de eerste die drie opeenvolgende overwinningen binnenrijft. Dat maakt dat ze nog even de machtigste politicus van Europa blijft.

De economische crisis die in 2008 de kop opstak, bracht de EU in zwaar weer. Zelfs Frankrijk, de locomotief van de Unie, had te kampen met ernstige economische problemen. Maar zelfs toen slaagde Merkel erin de Duitse economie een duwtje te geven. Intussen is de Frans-Duitse samenwerking niet meer. Tegenwoordig heeft Duitsland het laatste woord in Brussel.

Merkel blijft de grootste voorstander van besparingen. In landen als Griekenland, Portugal en Spanje maakte haar dat tot publieke vijand nummer één. Ook in Ankara is ze niet echt geliefd, omdat ze erg negatief staat tegenover de Turkse toetreding tot de EU. Dat Merkel en Erdoğan het niet al te best kunnen vinden, is geen geheim meer.

Sinds haar overwinning van 2005 pleit Merkel voor een bevoorrecht partnerschap voor Turkije, maar ze wil niets horen van een volledig lidmaatschap. “Ik hou van Turkije, maar buiten de EU”, verwoordde haar baas Kohl die visie. De betrekkingen tussen Turkije en de EU gaan al een tijdje bergaf. Met Merkels nieuwe ambtstermijn zal er wellicht niet veel veranderen. Merkel is immers erg standvastig in haar overtuigingen.

‘Angie’, zoals haar fans haar noemen, is nu verplicht om een coalitiepartner te zoeken. Maar met wie ze ook een coalitie aangaat, er is weinig kans dat Merkel een stap terug zal zetten in haar beleid rond Turkije. Haar overwinning impliceerde sowieso al dat de Duitsers haar buitenlandbeleid goedkeuren.

Ook volgens sociaal-democraat İsmail Ertuğ, de enige Europarlementariër van Turkse afkomst, zal de grootse overwinning van Merkel de betrekkingen met de Unie niet vergemakkelijken. Merkel voert niet bepaald een open beleid, dat bovendien niet snel zal wijzigen, zei hij. Volgens Ertuğ zou ook een coalitie met de Duitse Groenen of de Sociaaldemocraten niet voor ‘mirakels’ zorgen.

22e onderhandelingsfase

In juni, net na het begin van de Gezi-protesten, meldde de EU dat het de 22ste onderhandelingsfase ‘formeel’ opstartte. Na de publicatie van het voortgangsrapport zou er echter een nieuwe evaluatie volgen. In werkelijkheid heeft de EU de 22ste onderhandelingsfase uitgesteld tot na de Duitse verkiezingen. De laatste onderhandelingen tussen de EU en Turkije dateren intussen al van drie jaar geleden.

Ook zonder de Geziprotesten zou de EU wel een uitvlucht gevonden hebben om de onderhandelingen uit te stellen, meent Ertuğ. “Misschien is het nog veel te vroeg om dit te zeggen, maar ik denk niet dat er nog gestart zal worden met de 22ste onderhandelingsfase.”

Ook Turks EU-minister, Egemen Bağış, is niet opgezet met het uitstel. Hij waarschuwde Merkel al Turkije niet uit te spelen tijdens haar verkiezingscampagne. “We hebben eerder gezien hoe het afliep met diegenen die in hun verkiezingsbeloften inzetten op Turkije”, klonk het vanuit Ankara. Met die woorden verwees hij naar voormalig Frans president Nicolas Sarkozy.

Turken niet meer enthousiast over EU-toetreding

Uit het rapport van het Duitse Marshall Fonds blijkt dat de meerderheid van de Turken niet meer enthousiast is over een EU-lidmaatschap. In 2004 was 78 procent voorstander, vorig jaar slechts 44 procent.

SERVET YANATMA ANKARA

Afgelopen week verscheen het jaarlijkse rapport Transatlantic Trends, een onderzoek van het Duitse Marshall Fonds. Het Marshall Fonds is een vooraanstaande Amerikaanse denktank. Het onderzoek, dat werd gevoerd in de VS, Turkije en elf EU-lidstaten, kan opvallende resultaten voorleggen. In het totaal werden eind juni in elk land duizenden mensen ondervraagd

Uit het rapport blijkt dat de meerderheid van de Turken niet meer enthousiast is over een EU-lidmaatschap. In 2004 was 78 procent voorstander van een toetreding. Vorig jaar was dat slechts 44 procent. Het aantal Turken dat in 2004 volledig gekant was tegen de toetreding lag op negen procent. Dit jaar was dat aantal al gestegen tot 34 procent. Onder de Europeanen vindt maar twintig procent de toetreding van Turkije tot de EU een goed idee.

Volgens het onderzoek steunt 51 procent van de Turken het buitenlandbeleid van de regering. 38 procent van de deelnemers zegt dat Turkije in internationale zaken zelfstandig moet handelen. 21 procent gelooft in een samenwerking met de EU, terwijl acht procent meer heil ziet in een verbond met de VS. Nog eens acht procent pleit dan weer voor een samenwerking met landen uit het Midden-Oosten. 39 procent van de deelnemers is van mening dat de NAVO belangrijk en nuttig is voor Turkije maar een even grote groep is het daar niet mee eens. 70% van de NAVO-tegenstanders vindt dat Turkije zelfstandig initiatief moet nemen voor militaire acties. Turkije is ook het enige land dat meer budget wil voor defensie.

Nog volgens het onderzoek zijn Amerikanen, Europeanen en Turken gekant tegen een militaire actie in Syrië. 72% van de Europeanen, 62% van de Amerikanen en 72% van de Turken wil niet dat hun regering zich inmengt. Vorig jaar stond nog maar 57% van de Turken negatief tegenover een tussenkomst.

Brein achter aanslag Nairobi is Britse terroriste

Er bestaat steeds minder twijfel over dat Samantha Lewthwaite, een beruchte Britse terroriste, het brein is achter de bloedige aanslag in een winkelcentrum in Nairobi (Kenia). De Turkse regering heeft de aanslag intussen streng veroordeeld.

NURTEN KUTLU NAIROBI

Dagen na de bloedige terreuraanslag in een winkelcentrum in Kenia blijft er onduidelijkheid bestaan over talrijke zaken. Maar dat de aanslag niet alleen het werk is van de terreurorganisatie Al Shabaab, daar bestaat wel consensus over in de publieke opinie. Alles wijst er immers op dat de daders deel uitmaken van een internationaal netwerk en niet allemaal Somaliërs zijn.

Al Shabaab, een Somalische terreurgroep die gelinkt wordt aan terreurorganisatie al-Qaida, zegt zelf dat het de aanval gepleegd heeft als vergelding voor Keniaanse militaire operaties in Somalië. Volgens de Amerikaanse tv-zender CNN verspreidde de organisatie een lijst met negen daders. Daarop zouden naast Amerikanen, Somaliërs en Kenianen ook een Brit, een Canadees en een Fin staan. Het is echter nog niet duidelijk of die lijst betrouwbaar is. Zo zeggen de Amerikaanse autoriteiten "geen bevestiging" te hebben van Amerikaanse betrokkenheid bij de aanval.

In de Keniaanse media domineert echter de naam van een bekende Britse terroriste: Samantha Lewthwaite, bijgenaamd de 'witte weduwe'. Naar verluidt, woont de 29-jarige Britse sinds 2007 met haar drie kinderen in Kenia. Er wordt gezegd dat ze de samenwerkingsverbanden van Al Shabaab in Oost-Afrikaanse landen coördineert. Internationale terreurexperts zijn het erover eens dat deze vrouw het brein achter de aanslag is. Eerder zou ze al vrouwelijke zelfmoordterroristen hebben opgeleid.

Ook de slachtoffers spraken allen over een vrouwelijke terrorist. De geruchten dat Lewthwaite de spil is achter de aanslag, lijken dus op waarheid te berusten.

Lewthwaite bekeerde zich op zeventienjarige leeftijd tot de islam. Haar man was een van de zelfmoordterroristen die de aanslag in de Londense metro (2005) planden. Lewthwaite is een van de meest gezochte vrouwelijke terroristen ter wereld. Samen met haar man stelde ze zich ten dienste van de al-Qaida en Al Shabaab.

Turkije

De Turkse autoriteiten hebben de terreuraanslag, die tientallen levens eiste, streng veroordeeld. In een communiqué betuigde het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken zijn medeleven met families en nabestaanden van de slachtoffers. Zulke aanslagen gaan lijnrecht in tegen de vrede waarvoor het Somalische volk en de regering zich zo hard inspannen, klonk het. Turkije hernieuwde zijn belofte om de Kenianen bij te staan.

Een Nederlandse met Turkse roots, Elif Yavuz, werd ook getroffen door de kogelregen van de terroristen. Yavuz promoveerde aan de Harvarduniversiteit in de gezondheidszorg en was gespecialiseerd in malaria. Ze was hoogzwanger.

Vader van Cennet, één van de slachtoffers van de terreuraanslag: "Ze vermoorden mensen onder het mom van godsdienst"

De achtjarige Cennet en haar moeder Zehra Bawa, kwamen om in de terreuraanslag in Kenia. Vader Louis Bawa identificeerde zijn dochter aan de hand van foto 's. "Zij zijn geen mensen, maar dieren", zei hij over de terroristen. "Ze vermoorden mensen onder het mom van godsdienst." Volgens Rimple Bawa, Cennets nicht, was het meisje erg pienter. "Iedereen heeft het nog altijd erg moeilijk met haar dood. We kunnen het nog niet geloven." Zehra Bawa verhuisde afgelopen jaar met haar dochter van Engeland naar Kenia om voor haar moeder te zorgen.

Turken hebben toch visum nodig

Terwijl de EU en Turkije onderhandelen om de visumverplichting voor Turkse onderdanen op te heffen, heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie een opmerkelijk vonnis uitgesproken: Turkse onderdanen hebben geen recht om zonder visum het grondgebied van een EU-lidstaat te betreden om daar een dienst te ontvangen, bijvoorbeeld een ziekenhuisbezoek.

Dat besliste het Hof naar aanleiding van de zaak-Leyla Demirkan. De Turkse Demirkan (1993) wilde in 2007 naar Duitsland om haar gehospitaliseerde stiefvader Jörg Huber te bezoeken. Nadat het land haar visumaanvraag geweigerd had, begon haar stiefvader een rechtszaak. Demirkan bracht de zaak naar het Europees Hof van Justitie, dat eerder in zes zaken in het voordeel van Turkije oordeelde. Demirkan verwees naar het 'Aanvullend Protocol bij de Associatieovereenkomst EEG-Turkije', dat het volgens haar mogelijk maakt naar Europa te reizen om diensten te ontvangen.

Het Europees Hof benadrukte echter in zijn vonnis dat toerisme en familiebezoek geen 'diensten' zijn. Turkse onderdanen mogen bijgevolg niet reizen zonder een toeristenvisum. Een visum vragen aan Turken, is volgens het Hof dus legaal.

De zaak was erg belangrijk omdat ze wel eens had kunnen uitmonden in de opheffing van de visumverplichting voor Turkse onderdanen. Maar de beslissing betekent nu het einde van de rechtswegen om zonder visum het Europees grondgebied te betreden.

Egemen Bağış, Turks minister voor Europese Zaken, noemde de beslissing onrechtvaardig. "Het lijkt alsof politieke opvattingen het vonnis hebben beïnvloed. EU-wetgeving is het slachtoffer geworden van vooroordelen en politieke berekeningen". Ook de Economic Development Foundation ('Stichting voor Economische Ontwikkeling', nvdr.) deelde in een persmededeling mee dat het niet akkoord gaat met het vonnis. **ZAMAN**

'Syrië-onrust geeft terrorisme vrij spel'

Turkije heeft een duidelijk standpunt inzake terreur. Het land heeft de nodige maatregelen genomen. Dat zei de Turkse president Abdullah Gül vrijdag naar aanleiding van een poging van een aan al-Qaida gelieerde groep om een stad nabij de Turks-Syrische grens in te nemen.

ABDULLAH GÜL

In een toespraak voor zijn vertrek naar New York, waar hij een VN-vergadering gaat bijwonen, verweet Gül de internationale gemeenschap ervan geen actie te hebben ondernomen tegen de radicale groeperingen die binnen de oppositie tegen Assad strijden. "Al van bij het begin waarschuwen wij de internationale gemeenschap tegen het gevaar van extremistische groeperingen die hun macht kunnen verstevigen in een gedestabiliseerd land, als het conflict blijft woeden. We zeggen al lang dat terreuractiviteiten zullen toenemen en een gevaar kunnen vormen voor Syrië en de regio."

Na schermutselingen tussen de strijders van het Vrije Syrisch Leger (FSA) en het aan al-Qaida gelieerde ISIS (Islamitische Staat Irak en al-Sham) in het Syrische Azaz, (op enkele kilometers afstand van de Turkse stad Kilis), overmeesterde ISIS de stad. Dat wekte onrust in Ankara op, dat niet zo lang geleden de Turks-Syrische grenspost Öncüpınar afsloot als veiligheidsmaatregel.

Volgens Gül heeft Turkije "in alle ernst en voorzichtigheid de nodige maatregelen genomen". Turkije zal geen onderscheid maken tussen terroristische groepen, klonk het. "Wij beseffen dat het gevaarlijk is te spreken over 'onze terroristen' en 'jullie terroristen'."

Geen voorstander van oorlog

De president benadrukte dat Turkije alle diplomatische middelen heeft ingezet om een einde te maken aan de problemen in Syrië. "Turkije is geen voorstander van oorlog in Syrië, maar wij willen dat er spoedig een einde komt aan de bloedbaden. We dringen erop aan dat de internationale gemeenschap initiatief neemt inzake Syrië."

Gül besloot dat de Syriëkwestie het belangrijkste onderdeel van het Turkse buitenlandbeleid is. "De afgelopen 2,5 jaar is de oorlog in Syrië het eerste agendapunt in elke vergadering", aldus Gül. Verwacht wordt dat Gül het belang van regionale vrede - meerbepaald de kwestie Syrië - op tafel brengt tijdens zijn speech in de VN. Turkije deelt de langste grenzen met Syrie en voelt de gevolgen van de burgeroorlog dagelijks, onder andere door de toestroom van vluchtelingen en de toename van geweld aan de grenzen.

Grote staking in textielsector Bangladesh

Voor de vijfde dag op rij zijn duizenden medewerkers van kledingfabrieken in Bangladesh de straat op gegaan. Ze staken en willen meer loon, zo meldden media uit het Aziatische land. Bij de protesten zijn tientallen gewonden gevallen.

Door de staking zijn honderden kledingfabrieken in het land dicht. Die leveren doorgaans kleding voor grote Europese en Amerikaanse merken als H&M, C&A en Wal-Mart. Eerstgenoemde kledingketen liet maandag echter al weten de strijd voor een beter salaris van de demonstranten te steunen.

De betogers willen dat het mimimumloon wordt verhoogd naar omgerekend 75 euro per maand. Het bedraagt nu 23 euro. Fabriekseigenaren lieten weten meer te willen betalen als het wettelijk minimumloon omhoog gat. De regering beslist daarover in december.

Een deel van de stakers ging de afgelopen dagen de straat op en ook op woensdag was het onrustig op verschillende plaatsen in het dichtbevolkte land. Her en der werden stenen gegooid naar fabrieken. De politie moest ingrijpen toen een snelweg werd gebarricadeerd. Er werden traangasgranaten en rubber kogels afgevuurd.

De arbeidsomstandigheden in de textielfabrieken in Bangladesh zijn bedroevend en onveilig. Sinds 2006 kwamen er zeker 1500 mensen om in de fabrieken. In mei van dit jaar vielen in één klap zeker duizend doden toen een fabriek instortte.

Maandagavond zette de Nederlandse minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Lilianne Ploumen juist een stap in de richting van betere arbeidsomstandigheden in de Bengaalse fabrieken. Samen met de Canadezen en de Britten tekende ze een overeenkomst met de Internationale Arbeidsorganisatie ILO. Die zal met een programma ter waarde van 23 miljoen euro de misstanden in de fabrieken aankaarten en bestrijden. **ANP**

Basis VS in Djibouti weg om crashende drones

De Verenigde Staten hebben een basis voor drones in het Afrikaanse land Djibouti moeten verplaatsen, omdat er te vaak onbemande toestellen verongelukten. Dat waren de lokale autoriteiten zo zat, dat ze de luchtmacht van de VS naar een afgelegen noodbasis hebben gestuurd. Dat meldde de Washington Post woensdag op basis van documenten en interviews.

De drones vlogen van een basis waar ook commerciële vluchten op vliegen. Na vijf ongelukken in ruim twee jaar tijd met drones, vindt de regering van het land het gevaar te groot. Zo stortte een onbemand toestel pal naast een woonwijk van hoofdstad Djibouti neer. De overheid vreest dat er in de toekomst een botsing tussen een commerciële vlucht en een drone zou kunnen plaatsvinden.

De VS gebruikten de vliegtuigen van Camp Lemonnier in de strijd tegen terreurorganisatie al-Shabaab uit Somalië, die onder meer verantwoordelijk is voor de aanslag op een Keniaans winkelcentrum, afgelopen week. Ook voerden de VS missies uit boven Jemen vanaf het vliegveld. Het is onduidelijk of die strijd nu bemoeilijkt wordt. De Amerikanen laten weten dat de operaties niet stilliggen, maar laten in het midden of er nu minder frequent gevlogen kan worden. Vanaf Lemonnier stegen dagelijks tot soms wel 16 drones op. **ANP**

ELFI Letselschade & Advies B.V.
" Interculturele Letselschadebehandeling "
ROOSENDAAL - ROTTERDAM - AMSTERDAM
Mob. 06-39110241 / 06-39110243
info@elf-letselschade.nl
www.elfi-letselschade.nl www.kazauzmani.nl

Iraanse toenadering: illusie of realiteit?

OPINIE
Ali H. Aslan
ZAMAN

Goede diplomatie is zoals de kunst van de illusie. Je verbergt wat je wilt verbergen. Je toont wat je wilt tonen. Toegegeven, de nieuwe Iraanse regering is daar goed in. Amper enkele weken geleden had de wereld de mond vol over Iran dat Assads chemische massamoord verdedigde. Vandaag haalt Iran opnieuw de koppen, maar niet met zijn criminele netwerk. Nee, vandaag spreken we over een Iran dat met olijftakken zwaait naar de VS en het Westen.

Talrijke eerste ministers en staatshoofden zijn deze week afgezakt naar New York om er de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bij te wonen. Turks president Abdullah Gül en diens Braziliaanse en Amerikaanse ambtgenoten spraken na de openingszitting de Algemene Vergadering toe. Maar de camera's waren vooral gericht op Hassan Rouhani, de Iraanse president. De diplomatiepaparazzi zette zich schrap om een potentiële handdruk van Obama en Rouhani vast te leggen voor het nageslacht.

De geruchten deden zelfs de ronde dat Obama en Rouhani een tweegesprek zouden hebben. Later kreeg het Witte Huis het bericht dat er geen ontmoeting tussen Obama en Rouhani gepland was. Obama gaf aan dat hij het pad van de diplomatie met Iran wilde bewandelen. Er is steeds sprake van een ontmoeting tussen Kerry en Rouhani.

Laten we even terugkeren in de tijd en bekijken hoe de huidige situatie tot stand kwam. De Islamitische Republiek Iran kon het Westen er niet van overtuigen dat zijn nucleaire programma vreedzame doeleinden had en proberde vervolgens weg te raken uit de hoek waarin het belandde na internationale sancties. De Iraanse bevolking bedankte na acht jaar president Ahmadinejad, berucht om zijn oorlogstaal, en koos voor Rouhani, een meer gematigde figuur. Daarmee gaven de Iraniërs het regime in eigen land en de wereld de boodschap belang te hechten aan politiek engagement. De boodschap kwam blijkbaar duidelijk over in eigen land, want ook geestelijk leider Ali Khamenei gaf groen licht aan Rouhani. Sindsdien stak Iran al meermaals de hand uit naar het Westen.

Toenadering

Op Twitter wenste Rouhani de Joden een gelukkig Nieuwjaar, allicht om - positieve - aandacht van de Amerikanen naar zich toe te trekken. Hij verleende bovendien gratie aan enkele politieke gevangenen en gaf het ministerie van Buitenlandse Zaken de bevoegdheid over nucleaire onderhandelingen. Obama's brief naar aanleiding van zijn overwinning, beantwoordde Rouhani in al even beleefde verwoordingen. De twee presidenten, beiden afgestudeerd in de Rechten, zien duidelijk het belang van pen en papier in de diplomatie. Rouhani gaf zelfs interviews aan enkele Amerikaanse televisiezenders. Samengevat, de Iraanse president is volop bezig met een charmeoffensief dat de Amerikanen de boodschap moet sturen: "Laten we rond de tafel zitten, dan winnen we beiden." Irans hoop op rechtstreekse onderhandelingen met de VS nam toe sinds Obama zijn plannen voor Syrië uit de doeken deed. De Amerikaanse president, die aanvankelijk dreigde met een militaire actie, moest een stap terugzetten nadat hij niet de gewenste steun vond in binnen- en buitenland. 'Een beperkte militaire actie' evolueerde dus noodgedwongen naar diplomatieke maatregelen. Via Rusland zat Obama indirect rond de tafel met het Assad-regime. Die diplomatieke omweg legitimeerde het regime, dat eigenlijk bestraft had moeten worden voor het overschrijden van de rode lijn, het gebruik van chemische wapens. Iran is er blijkbaar van overtuigd dat de regering-Obama, die de rode lijn bepaalde, ook een militaire actie tegen andere 'ongehoorzame' landen achterwege zal laten. Met de strategische onderhandelingen hoopt Iran zijn regionale positie te versterken. Daarvoor zal het wel eerst enkele toegevingen moeten doen aangaande zijn nucleaire programma. Door de onderhandelingen wordt dat programma immers gelegitimeerd.

Wat is Obama van plan?

In een reportage van ABC News maakte Obama duidelijk dat hij niet naïef is. "Onderhandelen met Iran is altijd moeilijk. De nieuwe president zal daar niets aan veranderen", klonk het. In binnen- en buitenland gaan er stemmen op die de toenadering van Iran verdacht vinden. "Als je plannen voor een militaire actie geloofwaardig maakt door diplomatieke steun, kan diplomatie volgens mij vruchten afwerpen", reageerde Obama. Die woorden verliezen weliswaar aan geloofwaardigheid na de mislukking van Obama's plannen voor een militaire interventie in Syrië.

Patrick Clawson, een vooraanstaand Amerikaanse Irankenner schreef in een artikel voor het magazine Foreign Policy dat Rouhani niet veel meer is dan een marionet waarvan Ali Khamenei de touwtjes stevig in handen zal houden bij de onderhandelingen. Clawson beschouwt dat als een slimme zet. Voor Khamanei is het immers een win-winsituatie. "Als Rouhani Irans nucleaire programma kan behouden door een goede overeenkomst, is dat een goede deal. Als er geen overeenkomst komt, wint Iran maanden tijd om zijn nucleaire wapenprogramma uit te breiden", aldus Clawson.

Amerikaans Congres in de wacht

Als Teheran goede hoop heeft om tijd te winnen, na het positieve wedervaren van Assad, is er iets grondig fout. Mocht enkel Obama iets te zeggen hebben, zoals bij de Syriëkwestie, zou dat niet eens zo'n ijdele hoop zijn. Obama zal Iran wellicht alle tijd geven. Door de toenemende economische problemen en de bijtende kritiek van de oppositie in eigen land, wil hij waarschijnlijk niet te veel tijd verliezen aan buitenlandse politiek. Maar het Amerikaans Congres, dat zich volledig kant tegen een inmenging in Syrië, zal niet even onverschillig blijven tegenover Irans nucleaire ambities. Het Congres is namelijk het vlaggenschip van de Israëlische lobby, dat Irans nucleaire programma beschouwt als de grootste dreiging voor de Joodse staat.

Ankara blijft vrij nuchter tegenover Irans toenadering. Het bekijkt de toenadering niet naïef, maar evenmin zonder enige hoop. De bijeenkomst van Gül en Rouhani in New York was een belangrijke stap voor de vrede in de regio. Turks minister van Buitenlandse Zaken Ahmet Davutoğlu vroeg eerder al aan John Kerry om de oprechtheid van Iran te testen, vooral wat Syrië betreft. Een vreedzame relatie tussen de VS (het Westen) en Iran (en Rusland) zal -zolang het de Turkse strategieën inzake Syrië en Irak niet belemmert - in het voordeel van Ankara zijn. Laten we het beste hopen!

Koerdisch als officiële taal, daar ligt de oplossing

OPINIE
Orhan K. Cengiz
ZAMAN

Maandag zal de Turkse premier een democratiseringsprogramma bekend maken. Tenzij er op het laatste moment grote wijzigingen komen, zal het programma allicht niet de verwachtingen van de Koerden inwilligen.

Uit de informatie die al gelekt werd, kunnen we afleiden dat er maar enkele hervormingen naar voren worden geschoven die een oplossing moeten bieden voor de Koerdische kwestie:

- Koerdische plaatsnamen, die door Turkse varianten vervangen werden, krijgen hun oorspronkelijke naam terug;
- Koerdische burgers zullen deels bediend worden in hun moedertaal (het is nog niet duidelijk hoe ver dat zal gaan: gaat het ook om juridische diensten, of wordt de regeling beperkt tot mondelinge dienstverlening?);
- Het Koerdisch wordt in het leerplan opgenomen, wellicht als keuzevak.

Ik juich iedere stap toe in de richting van democratisering en met respect voor de mensenrechten. Toch zijn de bovenstaande maatregelen verre van voldoende en komen ze te laat om een paradigmaverschuiving in de Koerdische kwestie te weeg te brengen.

We moeten de Koerden als gelijkwaardige burgers erkennen. In die lijn moet de Koerdische taal erkend worden in alle facetten van het dagelijks leven. Mijn oplossingsformule bestaat uit twee elementen: ten eerste moeten Koerdische kinderen onderwijs kunnen volgen in hun moedertaal, ongeacht de regio waar ze wonen. Ten tweede moet het Koerdisch de tweede officiële taal worden in het zuidoosten van Turkije. Overheidsdiensten, rechters, politieambtenaren en leerkrachten moeten dienstverlening aanbieden in beide talen. Als we de Koerdische kwestie voorgoed willen oplossen, is een paradigmaverschuiving van minstens die omvang noodzakelijk.

Turkije bevindt zich momenteel op een historisch kruispunt, waar de problemen omtrent fundamentele mensenrechten op verbazingwekkende wijze samenkomen met de strategische behoeftes. Of Turkije het wil of niet, de Koerden in Irak en Syrië krijgen onafhankelijkheid en autonomie. Turkije zou zich daarom eens moeten afvragen: Gaan we mee met de stroom, of worden we het slachtoffer van de onafwendbare regionale ontwikkelingen? Zal Turkije het land zijn met Koerdische burgers die het Koerdische bestaan in de buurlanden benijden, of wordt het het land waar alle Koerden in de regio naar opkijken? Zullen de Koerden in Turkije hun schotelantennes richten naar Noord-Irak of wordt Turkije het land waar alle Koerden uit de regio rechten, geneeskunde of economie zullen studeren in hun eigen moedertaal?

Jammer genoeg raakt de regering niet verder dan haar onderhandelingen met de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) over de fundamentele rechten van de Koerden. Dat is een van de belangrijkste oorzaken van de vicieuze cirkel waarin Turkije al zolang verzeild is. De regering zou moeten bespreken met de PKK hoe haar militanten de wapens zullen neerleggen, hoe zij het politieke toneel kunnen betreden na het voltooien van het vredesproces…

Hoe dan ook, de rechten van de Koerden zouden geen onderdeel mogen zijn van een onderhandelingsproces. De rechten van de Koerden zijn immers een kwestie van mensenrechten en democratie, waarover niet gedebatteerd kan worden. Ik zie de regering er echter nog niet meteen toe bereid om zo'n grote ommezwaai te maken.

ZAMAN VANDAAG
WEKELIJKSE UITGAVE ISSN 2295-0540

Uitgever: **DYNAMIQUE BVBA**
Hoofdredacteur: **METE ÖZTÜRK**
Redacteur Nederland: **VELI ÇAĞLAYAN**
Redactioneel vormgever: **ALI UYSAL**

BELGIË
Reclame/Advertentie
0032 (0) 494 440 338
Abonneedienst
T. **0032 (0)2 2458717**
F. 0032(0)2 2159647

NEDERLAND
Reclame/Advertentie
0031 (0) 641 362 995
Abonneedienst
T. **0031 (0)10 2013747**
F. 0031 (0)10 2013749

KBC Bank nr: 734-0166588-48
IBAN: BE 11 7340 1665 8848 **BIC**: KREDBEBB

DYNAMIQUE BVBA
IKAROSLAAN 24
1930 ZAVENTEM, BELGIUM
Tel: 0032(0)2-2458717
Fax: 0032(0)2-2159647
info@zamanbenelux.com

Met Ons 25 JAAR Ervaring Staan Wij tot Uw Dienst!

Safak Keuken

Met zijn kwaliteit,estetische en fijne details ontvangt u meer dan een keuken…

ANTWERPEN 0032 3 633 17 11 / 0032 3 828 57 00 BRUSSEL 00 32 25 225 106 BRUSSEL 00 32 22 45 01 10
CHARLOI 00 32 713 02 372 GENK 00 32 892 071 01 GENT 00 32 485 47 34 30 LIEGE 00 32 425 25 255
MAASMECHELEN 00 32 897 32 889 ROTTERDAM 00 31 108 48 59 98

www.safak.eu

Info en Verdelers: +49 61 81 23451

Tweets die de wereld veranderden

"Just setting up my twttr" ("ben mijn twttr aan het instellen"). Dat was de eerste tweet van Jack Dorsey, de 37-jarige oprichter van de sociaal-netwerksite Twitter, die ontstond als sms-systeem. De grootste doorbraak gebeurde in maart 2007, toen het aantal gebruikers plots verdrievoudigde. In de loop der jaren verschenen er heel wat tweets online die een grote impact hadden op de wereld. Hierbij een overzichtje.

De Arabische Lente…In 2010 werd dit woord synoniem voor een reeks opstanden en betogers die de straat optrokken in het Midden-Oosten. Zowel Facebook als Twitter fungeerde als platform waar de betogingen gepland werden. Dankzij het # -symbool ('hashtag'), dat als tagsymbool onderwerpen en gerelateerde discussies met elkaar verbindt, bereikten de organisatoren van de protesten een massa mensen.

In maart 2007 maakte Twitter een recordgroei: het aantal gebruikers verdrievoudigde. Toen al werd duidelijk dat de microblogsite een grootse toekomst wachtte.

James Buck, de student die in 2008 gearresteerd werd in Egypte, bracht met een 'éénwoordige tweet' de wereld op de hoogte van zijn arrestatie: "Arrested", schreef hij. De Amerikaanse media pikten het bericht massaal op. Korte tijd later kwam Buck vrij. De gebeurtenis bewees voor het eerst echt dat Twitter de publieke opinie kon beïnvloeden.

Niemand vernam iets van het vliegtuig dat op 2009 in de Amerikaanse Hudson-rivier belandde. Websites en tv-omroepen hadden geen enkel beeld. Tot een Twitteraar naar het gebied afzakte en zijn eigen beelden de wereld instuurde. De ijver van de Twitterreporter ontging ook Jack Dorsey niet. "Heel de wereld kijkt naar Twitter. Wij zijn hét nieuwsagentschap geworden", klonk het.

De boom van 2007 ontging bekende sterren niet. Al snel maakten veel celebrities hun eigen account aan. Er bestaat geen twijfel over dat dit voor velen vooral een commercieel gebaar was om meer mensen (lees: potentiële fans) te bereiken. Met succes! Zo kreeg acteur Ashton Kutcher in april 2009 de titel van 'Twitteraar met één miljoen volgers'. Zijn huidige populariteit dankt hij wellicht mede aan de microblogsite.

In januari 2010 was astronaut Timothy Creamer de eerste man die een Tweet verstuurde vanuit de ruimte . Creamer - Twitternaam Astro_TJ -, tweette "Hello Twitterverse! We r now LOVE tweeting from the International Space Station - the 1st live tweet from Space! More soon, send your's?" ("Hallo Twitterversum! We tweeten LIEFDE vanaf het Internationaal Ruimtestation - de eerste live tweet uit de Ruimte! Meer volgt. Sturen jullie terug?")

"just setting up my twttr" werd de allereerste tweet, door Jack Dorsey. Reden waarom er nauwelijks klinkers zijn? Twitter begon als sms-medium.

Het Weinerschandaal… In juni 2011 stuurde Anthony Weiner (toenmalig Amerikaans Congreslid, nvdr.) obscene foto's naar een jonge vrouw. Na de tweet beweerde hij dat zijn account gehackt was, maar later werd bekend dat hij zijn vrouw bedrogen had. Onder politieke druk diende hij zijn ontslag in.

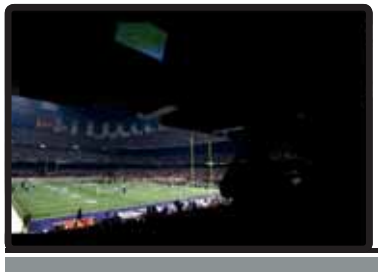

Twitter is meer dan informatie, foto's en gedachte-uitwisselingen. Dat werd nogmaals duidelijk na het overlijden van 'the Apple hero', Steve Jobs. Na zijn dood drukten miljoenen mensen hun verdriet uit aan de hand van Jobs' woorden en foto's.

Een zware aardbeving met een kracht van 7.2 op de magnitudeschaal trof in oktober 2011 de Turkse provincie Van. Een slachtoffer dat zich onder het puin bevond, tweette de Turkse president Abdullah Gül. Het slachtoffer meldde dat hij gevangen zat onder zware werktuigen. De president gaf onmiddellijk het bevel om het puin te ruimen en de man te redden. De zoektocht naar het slachtoffer werd een succes. Twitter kan dus ook levens redden!

"Four more years" ("Nog eens vier jaar"), Obama's tweet na zijn overwinning blijft het meest geretweete bericht ooit.

Twitter is geen al te beste maatjes met concurrent Instagram, een app waarmee je foto's en video's kan versturen. In januari 2013 lanceerde Twitter zelf de videoapplicatie Vine. Die applicatie werd snel een succes omdat ze het mogelijk maakt om video's van zes seconden te delen.

Grote evenementen vinden voortaan ook op Twitter plaats. Dat bleek na een concert van de Amerikaanse zangeres Beyoncé. In één minuut tijd werden er liefst 268.000 tweets gepost, een record.

Op 13 april werd het account van het Amerikaanse persbureau Associated Press (AP) gehackt door het Syrische elektronische leger, aanhangers van Assad. Ze lieten niet na om te tweeten. "Breaking: Two explosions in the White House and the president is injured" ("Breaking news: twee explosies in het Witte Huis, Obama gewond"). Het effect van het valse bericht was meteen voelbaar op de beurs. Maar toen duidelijk werd dat de tweet niet op waarheid berustte, klommen de koersen weer.

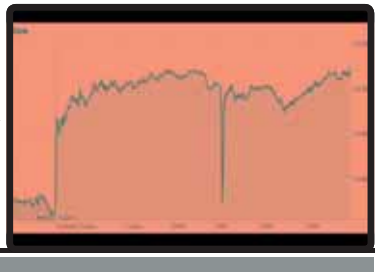

INDIVIDU VERDWIJNT ACHTER MASSA

Hoe meer volgers, hoe socialer?

Zoals dat de laatste jaren met alles in ons leven gebeurt, wordt ook onze sociaalvaardigheid onderworpen aan uitgebreide metingen en onderzoek. Maar dat de betekenis van sociaalvaardigheid steeds meer verengd wordt tot het aantal vrienden en volgers op sociale media, heeft een slechte invloed op onze persoonlijkheid en relaties.

ARZU KILIÇ ISTANBOEL

Mensen zijn sociale wezens. Sociaalvaardigheid heeft recent echter een andere betekenis gekregen. Onder invloed van de technologische ontwikkelingen wordt sociaalvaardigheid hoe langer hoe meer verengd tot het aantal contacten in onze gsm of het aantal vrienden en volgers waarmee we een connectie hebben op sociale media. Verblind door de verkeerde visie op 'sociaal zijn', proberen we die aantallen steeds maar op te drijven. Op die manier versterken we mee de foute definitie van sociaalvaardigheid terwijl we bovendien heel wat opgeven om 'socialer' te worden.

Introvert is abnormaal

Het aantal 'extraverte' personen ligt hoger dan het aantal 'introverten'. Hoewel introversie even gewoon is als extraversie, wordt de eigenschap niet zo beschouwd. Vandaag wordt sociaalvaardigheid in de verf gezet, waardoor introverte mensen 'abnormaal' worden. Psychologe Ömer Akgül, voorzitter van de Vereniging voor Mentale Gezondheid, meent dat het een erg slecht idee is om een introverte persoon te dwingen om socialer te worden. "Ouders maken vaak die fout. Als een kind te eenzaam wordt, bewegen ze hemel en aarde opdat dochter- of zoonlief toch maar meer vriendjes zou maken. Uiteraard moet je een kind niet aan zijn lot overlaten. Maar geef je kind vooral de kans om aan zijn zwakke punten te werken, en aanvaard en respecteer het zoals het is." Ouders denken vaak 'hoe socialer mijn kind, hoe meer kansen het zal hebben in het leven'. Toch moeten ze goed beseffen dat druk uitoefenen om socialer te worden een kind kan doen opgroeien tot een agressieve, karakterloze volwassene.

Individu

Psycholoog Efkan Yeşildağ is van mening dat iedereen sociaalvaardigheid anders interpreteert. Voor sommigen is sociaalvaardigheid een uitgebreide vriendenkring hebben, anderen zijn tevreden met een beperktere groep vrienden. Conversaties worden de laatste jaren echter al te vaak beïnvloed door sociale netwerksites, vindt Yeşildağ. Voor sommigen bestaat er daardoor niets anders meer dan 'Ik heb een foto gepost, waarom like je die niet?' of 'Ik volg jou, waarom volg je mij niet?'. Heel oppervlakkig en visueel, dus.

Volgens de psycholoog heeft de druk om sociaal te zijn het individu aan de kant geveegd. "Iedereen heeft de vrijheid om gelukkig te zijn zoals hij dat wenst. Jammer genoeg merken velen niet dat ze hun geluk opgeven voor anderen. Hoe sterker iemands gelooof en waarden, hoe sterker ook de relaties die hij heeft". Yeşildağ is van mening dat er te veel nadruk wordt gelegd op 'veel mensen kennen'. Het belang van het individu verliest daardoor terrein. Dat vormt een probleem. Mensen die hun eigen karakter niet kennen, botsen vroeg of laat tegen een muur. Rust en eenzaamheid zijn ook behoeften, benadrukt de psycholoog.

Volgersdruk

Tegenwoordig is de activiteit op sociaalnetwerksites de parameter om sociaalvaardigheid te bepalen. We vormen een beeld van een persoon afhankelijk van zijn vrienden en volgers op zulke sites. Mensen die geen account hebben, zijn dus spoken op dat vlak. Psychologe Emel Yıldırım vindt 'sociale media' een erg ironische benaming. "Andermans gelukkige foto's zien, maakt mensen ongelukkig. Dat heeft niets te maken met vriendschap of sociaalvaardigheid."

Yıldırım: "Zeventig procent van mijn patiënten lijdt onder de gedachte 'ik moet iets zien te schrijven waarmee ik meer vrienden heb of meer volgers bereik'. Ze zoeken voortdurend goedkeuring en aanvaarding. Bekend worden

is een onderliggende drang. Sommige jongeren drijven het zelfs zo ver door, dat ze virtuele vriendschappen verkiezen boven reële. Een verkeerd beeld van de wereld is het gevolg van die drang, aldus Yıldırım, en de persoonlijkheid van de jongeren lijdt daar ook onder.

Geen tijd en geen honger zijn volgens bevragingen bij 400 leerlingen uit de lagere school de voornaamste redenen om niet of slechts af en toe te ontbijten

Derde van kinderen ontbijt nooit of slechts af en toe

Een op de drie kinderen ontbijt nooit of slechts af en toe, en een vierde drinkt geen melk. Dat blijkt uit bevragingen van de ngo GoodPlanet en Vlerick Management School. De cijfers werden dinsdag voorgesteld door verpakkingsbedrijf Tetra Pak, dat naar aanleiding van Wereld Schoolmelkdag woensdag een schoolmelkcampagne lanceert.

Geen tijd en geen honger zijn volgens bevragingen bij 400 leerlingen uit de lagere school de voornaamste redenen om niet of slechts af en toe te ontbijten. De kinderen die wel ontbijten eten vaak iets zoets, zoals een boterham met choco of cornflakes. Nog geen vijfde eet 's ochtends fruit en de helft drinkt melk bij het ontbijt.

Scholen bieden verschillende dranken aan, maar volgens de enquête is slechts in de helft van de scholen melk te krijgen. Iets meer dan 15 percent van de kinderen drinkt ook melk op school. Dat cijfer wil Tetra Pak verhogen met de sensibiliseringscampagne www.melkopschool.be.

"Melk maakt deel uit van een evenwichtige voeding voor jonge kinderen", zegt Magda Buelens van Tetra Pak Benelux. "Het is belangrijk dat scholen daaraan meewerken."

Een van de redenen waarom scholen geen melkverpakkingen aanbieden, is omdat drankkartons slecht zouden zijn voor het milieu. Tetra Pak ontkent dat. "Uit een vergelijkende milieu-analyse blijkt dat die een heel lage impact heeft op het klimaat. Van alle Belgische drankkartons wordt 80 percent gerecycleerd", aldus de multinational. BELGA

Amper 40% eerstejaarsstudenten slaagt

Bijna zes op de tien universiteitsstudenten slaagt niet voor het eerste jaar. Dat kost de Vlaamse overheid tot 100 miljoen euro, zo schrijft De Morgen dinsdag. "Daarom ben ik voor een oriëntatieproef in het secundair", zegt uittredend UGent-rector Paul Van Cauwenberge in de krant.

Het eerste jaar van de universiteit is voor een ruime meerderheid van de studenten een te hoge drempel. Van de 15.366 eerstejaars in het academiejaar 2011-2012 haalden 8.543 jongeren de eindmeet niet, zo blijkt uit de slaagcijfers van de vijf instellingen in Vlaanderen. Vier universiteiten leggen slaagpercentages tussen 40 procent (UHasselt) en 41,97 procent (UGent) voor. De Universiteit Antwerpen (UA) vormt een uitzondering met een algemeen slaagcijfer van 62,83 procent.

De vertraging die de studenten oplopen, kost Vlaanderen veel geld. Volgens cijfers van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) investeert de overheid jaarlijks 11.800 euro in elke student. Vlaanderen verliest dus zo'n 100 miljoen euro als jongeren niet slagen. Ouders kunnen volgens de krant een even grote kostenpost tegemoet zien: het Centrum voor budgetadvies en -onderzoek (Cebud) becijferde dat een student jaarlijks 10.829 euro kost.

Rik Torfs, rector van de KU Leuven, maakt zich zorgen. "Het kost onze gemeenschap en ouders geld, maar het kost de studenten als individu ook iets. Een jaar niet halen heeft vooral psychologisch een zware weerslag. We moeten zorgen dat er niet te veel mensen ontgoocheld raken in de samenleving, en we moeten de slaagcijfers verhogen zonder de kwaliteit van onze opleidingen te verminderen." Torfs wijst met een vinger naar de vele richtingen in het secundair "die niet altijd geschikt zijn om vervolgens een universitaire studie aan te vatten".

Zijn collega van de UGent sluit zich daarbij aan en pleit dan ook voor een oriëntatieproef in het voorlaatste schooljaar van het secundair. BELGA

DE TOP 5 HERFSTHOTSPOTS

Het waait en regent weer volop in de lage landen. Het is herfst! Waar kan je heen om de mooiste kantjes van de herfst te ontdekken?

JANE ALBLAS ROTTERDAM

Het is weer voorbij die mooie zomer. Na maanden van zonneschijn, en zelfs hittegolven, veranderen de bomen langzaam van kleur. De herfst staat voor de deur. Dat betekent dat het tijd wordt voor een traditie: de herfstwandeling.

Cabaretière Brigitte Kaandorp wist ooit de typisch Nederlandse mentaliteit te verwoorden in haar sketch over de ANWB- generatie. In de winter wordt bij de eerste tekenen van sneeuw een winterse wandeling gepland. Als het lente is, springt de Nederlander op de fiets om te gaan picknicken. In de zomer trekken we massaal richting kust. En in de herfst? Dan is er de herfstwandeling!

Tijdens een herfstwandeling is het genieten van de bomen met hun gele en rode bladeren. Kinderen zoeken naar kastanjes, eikels en dennenappels. De vijf onderstaande locaties zijn perfect geschikt voor een herfstwandeling naar Nederlands gebruik.

Meijendel

Bij Wassenaar en Scheveningen ligt het onlangs gerestaureerde natuurgebied Meijendel. Dit duingebied, dat tegelijk dienst doet als waterwingebied, kenmerkt zich door beboste gedeelten en zandvlaktes. In de volksmond is Meijendel voornamelijk populair vanwege het beroemde Pannenkoekenhuis Meyendell. Maar ook de fiets- en wandelroutes zijn zeker de moeite waard. Ga zeker ook eens een kijkje nemen op een van de uitkijktorens. Wie weet vallen er wel bijzondere vogelsoorten of zelfs vossen te spotten!

Austerlitz

Austerlitz is een dorpje nabij Zeist (Utrecht) en is vooral bekend om zijn piramide. Die werd in de Franse Tijd gebouwd en bevindt zich in een bos dat erg geschikt is voor een herfstwandeling. Zeker voor gezinnen met kinderen is deze locatie aan te raden omdat er in het bos ook een kermis te vinden is met attracties voor jong en oud.

De Hoge Veluwe

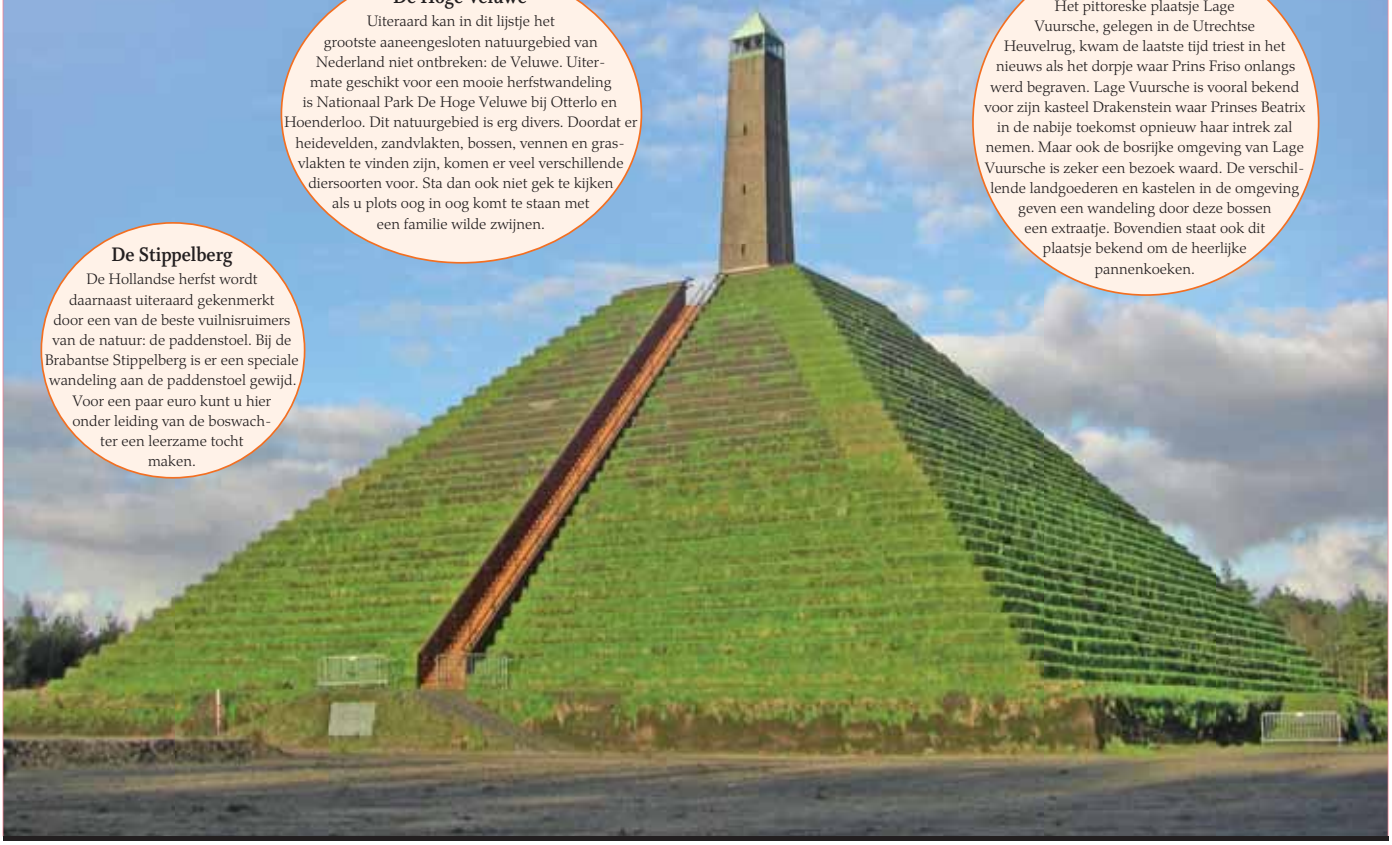
Uiteraard kan in dit lijstje het grootste aaneengesloten natuurgebied van Nederland niet ontbreken: de Veluwe. Uitermate geschikt voor een mooie herfstwandeling is Nationaal Park De Hoge Veluwe bij Otterlo en Hoenderloo. Dit natuurgebied is erg divers. Doordat er heidevelden, zandvlakten, bossen, vennen en grasvlakten te vinden zijn, komen er veel verschillende diersoorten voor. Sta dan ook niet gek te kijken als u plots oog in oog komt te staan met een familie wilde zwijnen.

Lage Vuursche

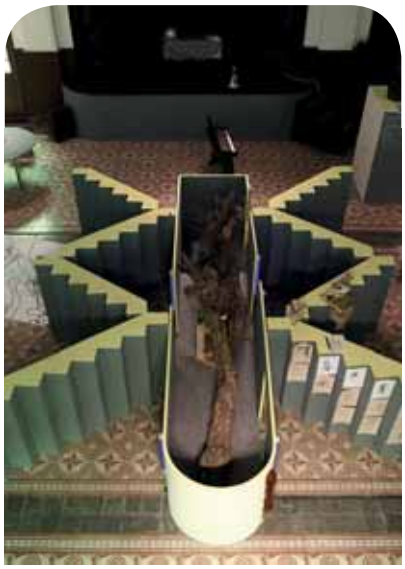
Het pittoreske plaatsje Lage Vuursche, gelegen in de Utrechtse Heuvelrug, kwam de laatste tijd triest in het nieuws als het dorpje waar Prins Friso onlangs werd begraven. Lage Vuursche is vooral bekend voor zijn kasteel Drakenstein waar Prinses Beatrix in de nabije toekomst opnieuw haar intrek zal nemen. Maar ook de bosrijke omgeving van Lage Vuursche is zeker een bezoek waard. De verschillende landgoederen en kastelen in de omgeving geven een wandeling door deze bossen een extraatje. Bovendien staat ook dit plaatsje bekend om de heerlijke pannenkoeken.

De Stippelberg

De Hollandse herfst wordt daarnaast uiteraard gekenmerkt door een van de beste vuilnisruimers van de natuur: de paddenstoel. Bij de Brabantse Stippelberg is er een speciale wandeling aan de paddenstoel gewijd. Voor een paar euro kunt u hier onder leiding van de boswachter een leerzame tocht maken.

Belgische en Nederlandse kunst op Istanboel Bienali

In Istanboel loopt nog tot 20 oktober de Istanbul Bienali. In de biënnale presenteren ook verschillende Nederlandse en Belgische kunstenaars hun visie op de centrale thematiek: het publieke domein als politiek forum, met poëzie en muziek als interface tussen het persoonlijke, het publieke en het politieke.

ELLEN VAN DROGENBROECK ISTANBOEL

Op de dertiende Istanbul Bienali, getiteld 'Anne, ben barbar mıyım?', zijn heel wat Belgische en Nederlandse kunstwerken te vinden.

Curator Fulya Erdemci stelt in de biënnale het publieke domein als politiek forum centraal. De biennale wordt georganiseerd door de İstanbul Kültür Sanat Vakfı (IKSV), die met visuele kunst een ontmoetingsplaats creëert voor het publiek en kunstenaars van diverse culturen.

De biënnale heeft omwille van de ontwikkelingen in de stad openbare plaatsen geweerd en laat deze editie draaien om de stem van het publiek. Ze koos als locaties Antrepo no.3 in Tophane, Galata Özel Rum in Karaköy, ARTER en SALT Beyoğlu in de İstiklal Caddesi en 5533 in İMÇ 5. Block.

'Anne, ben barbar mıyım?' is ontleend aan het boek van dichter Lale Müldür en doelt op een ruim publiek. "In het ontdekken van de relatie tussen literatuur, deels poëzie, en kunst, focust de tentoonstelling op nieuwe, nog uit te vinden talen", zegt curator Erdemci. "Poëzie laat ons een glimp zien van de mogelijkheid in een andere wereld. De tentoonstelling wil poëzie en muziek presenteren als een interface tussen het persoonlijke, het publieke en het politieke. Ze daagt visueel uit, presenteert artistieke toepassingen die taalkundige en intellectuele processen ontrafelen, samen met emotionele ervaringen."

Corrupt

De werken van de Belgen Guillaume Bijl en Vermeir & Heiremans staan tentoongesteld in respectievelijk Antrepo no. 3 en Galata Özel Rum.

Zoals in zijn andere installaties creëert Bijl zorgvuldig een gedetailleerd scenario waarbij het leven doordringt in het kunstwerk en vice versa. Met 'SUSPECT' stelt hij de positie van de artiest in een gegeven samenleving in vraag: een outsider, potentiële crimineel of een 'gewone' verdachte, die ondervraagd en gedisciplineerd moet worden.

Voor hun videoproject 'The Residence (a wager for the afterlife)', werkten Vermeir & Heiremans samen met de Chinese kunstenaar en architect Ma Wen, die twee rollen vervult: die van de kapitalist en die van de artiest. Ook actrice Karlijn Sileghem werkte mee aan deze film, die opgenomen werd in België en in China. De tekst van de verschillende personages is zo corrupt als de wereld waarin ze leven. Geen origineel script, maar eerder een assemblage van quotes uit diverse bronnen, zoals lifestylemagazines en literaire werken. Samen met de visuals verscherpen de tekstuele en verbale lagen in de film het artificiële gevoel dat 'The Residence' wil overbrengen.

De Nederlanders Wouter Osterholt & Elke Uitentuis gebruiken voor hun 'Monument to Humanity - Helping Hands' een levensgrote replica van 'de hand' in alle mogelijke posities, verzamelden reacties van mensen op het monument en vroegen hen naar een favoriete positie van hun eigen hand.

Rob Johannesma creëerde dan weer 'Spots of Time', een multichannel, digitale slideshow die een compilatie vormt van krantenpagina's en foto's vanaf 2008 tot heden. De kunstenaar herfotografeert elk van de afbeeldingen meermaals en zet ze over op een ander medium. De toeschouwer wordt onmiddellijk meegenomen naar een abstractere manier van nieuws lezen.

Crisis

Ronald en Erik Rietveld van Rietveld Landscape moesten hun project enigszins aanpassen. Hun voorstel werd eind maart ingediend en door de organisatie van de biënnale goedgekeurd. De protesten stagneerden er echter een stokje voor. "Door de realiteit op het Taksimplein hebben we ons project niet kunnen realiseren zoals gepland", zeggen de broers. "De lichtinstallatie moest eigenlijk geprojecteerd worden in het hart van de stad, op de gevel van het Atatürk Kültür Merkezi. We hebben ons idee moeten verplaatsen naar een maquette in een donkere ruimte in Antropo no.3."

De Istanbul Bienali brengt ook een selectie van posters en folders van Provo (1965-1967), alsook enkele prints van protest rond stedelijke hervorming in Amsterdam, ontwikkeld door ex-Provoleden.

Werk van Falke Pisano is dan weer te bezichtigen in Galata Özel Rum. Zij toont twee video's die deel uitmaken van haar groter project 'The Body in Crisis'. In dat project focust ze op zes historische momenten waarop de levensomstandigheden zijn veranderd. Ze haalt momenten aan wanneer het lichaam volgens haar in crisis is, als gevolg van veranderingen in het sociale leven, institutioneel en geografisch, persoonlijk en fysisch. Ze hebben onder meer betrekking op de Nederlandse koloniale ervaringen van de zestiende eeuw.

Praneet Soi, ten slotte, brengt in 'ARTER' zijn 'Kumartuli Printer, Notes on Labour, Part 1'. De slide-installatie volgt de bewegingen van een oude printer in Kumartuli, een oude wijk in de stad Kolkata in West Bengal, India. Samen met de slideshow presenteert Praneet Soi een aantal prenten en grafische composities die hij gedurende zijn lange samenwerking met de printer ontwikkelde.

Designer van de biennale is Ruben Pater van het Nederlandse designbureau LAVA Amsterdam. Pater ontwierp posters en andere gadgets en verzorgde ook de website.

Wie bij Antropo no.3 is langs geweest, kan ook een bezoek aan het Istanbul Modernmuseum meepikken.

De Istanbul Bienali loopt nog tot zondag 20 oktober en is vrij toegankelijk.

Tentoonstellingen

Antrepo no.3
Meclis-i Mebusan Caddesi
Liman İşletmeleri Sahası
34433 Tophane

Galata Özel Rum
Kemeraltı Cad. No: 49
34425 Karaköy Beyoğlu

ARTER
Asmalı Mescit Mah.
İstiklal Caddesi No: 211
34433 Beyoğlu

SALT Beyoğlu
Asmalı Mescit Mah.
İstiklal Cad. No:136
34430 Beyoğlu

5533
İMÇ 5.Blok
5533 Unkapanı

Zon met mate, blijf gezond

Vitamine D-deficiëntie komt voor bij mensen overal ter wereld. Wie kampt met een tekort aan vitamine D, zou ernstige risico's lopen: van een lage weerstand tot een verhoogde kans op kanker, steeds meer kwaaltjes en ziektes worden aan een lage vitamine D-spiegel gewijd.

ADEM ELITOK BURSA

Volgens traumatoloog Nadir Şener, verbonden aan het Acıbademziekenhuis in Bursa, vormt de zon de belangrijkste bron van vitamine D. Wie in de zon zit, kan makkelijk tachtig procent van zijn dagelijkse behoefte vervullen, aldus Şener.

Şener somt de voordelen van vitamine D op. "Vitamine D reguleert het calcium-fosfaatmetabolisme. Calcium versterkt zowel de beenderen als de tanden. Bovendien bevordert vitamine D de groei van cellen en de goede werking van het zenuwstelsel. Ook voor de regulering van de bloeddruk en de versterking van het immuunsysteem is vitamine D grotendeels verantwoordelijk. Recent ontdekten onderzoekers ook dat vitamine D een beschermde rol speelt voor de dikke darm en onmisbaar is in de strijd tegen huid-, darm-, borst- en botkanker."

80 procent van vitamine D wordt aangeleverd door de zon, volgens de traumatoloog. "Maart en oktober zijn daarvoor cruciale maanden. In die maanden is het belangrijk om elke dag tien à vijftien minuten te zonnen, zonder zonnecrème. Tussen elf uur en vijftien uur is het gevaar voor huidkanker echter groot. Dat is immers het heetste moment van de dag. Op dat moment vermijd je de zon maar beter. Mensen met een bruine huid nemen minder snel vitamine D op dan mensen met een lichte huid. Wie dus een erg donkere huidskleur heeft, zal langer moeten zonnen."

Wie onvoldoende vitamine D opneemt, kan geconfronteerd worden met heel wat problemen. "Een tekort aan vitamine D kan aanleiding geven tot spierzwakte en fragielere botten", volgens Şener. "Maar vitamine D-deficiëntie kan ook leiden tot sterke transpiratie en een algemeen gevoel van flauwte. Bovendien kan het osteoporose in de hand werken. Kinderen die lijden aan een ernstige vorm van vitamine D-deficiëntie, kunnen zelfs rachitis oplopen. Die aandoening wordt gekenmerkt door O- of X-benen, misvorming van de botten, achterstand bij de ontwikkeling van tanden, botzwakte, vermoeidheid en uitputting. Een ander gevolg kan osteomalacie zijn. De klinische symptomen van deze ziekte, die enkel volwassenen treft, zijn spierzwakte, spierpijn en erg fragiele botten."

Risicogroep

Vitamine D-supplementen kunnen soelaas bieden aan mensen met een te lage vitamine D-spiegel. Şener somt de risicopatiënten op: "Kinderen tussen nul en 24 maanden, adolescenten, vruchtbare vrouwen, vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven, postmenopauzale vrouwen, vijftigplussers, mensen die weinig in de zon zitten (zoals kantoorpersoneel en vrouwen die een sluier dragen), mensen met een leveraandoening, patiënten die een maagoperatie hebben ondergaan en chronische nierpatiënten, patiënten met osteoporose, mensen met obesitas, en patiënten die anti-epileptische geneesmiddelen krijgen of een antifungale behandeling. Wie tot die risicogroep behoort, moet minstens één keer per jaar zijn vitamine D-spiegel laten controleren bij de huisarts. **CIHAN**

Nederland in top van gelukkigste landen

Nederland staat op de vierde plek in een lijst van 'gelukkige landen' van de Verenigde Naties. Alleen Denen, Noren en Zwitsers zijn nog gelukkiger, blijkt uit het maandag gepubliceerde World Happiness Report. De onderzoekers hebben onder meer gekeken naar de jaren die mensen gemiddeld in gezondheid leven, of mensen iemand hebben op wie ze kunnen rekenen en de vrijheid om levenskeuzen te maken. Ook vrijgevigheid, vrij zijn van corruptie en het bruto binnenlands product per hoofd van de bevolking tellen mee. De buurlanden staan op de lijst fors lager. België staat op plaats 21 en Duitsland op 26. **ANP**

Vroege diagnose cruciaal bij Alzheimer

ZAMAN ISTANBOEL

FOTO: ZAMAN

Vroege diagnose, dat is cruciaal bij Alzheimer, de meest voorkomende vorm van dementie. Dat zegt psychiater Taner Değirmenci, die verbonden is aan het ziekenhuis van Denizli (Turkije).

Geheugenstoornissen typeren het ziektebeeld van Alzheimer. Vanaf vijftig jaar sluit Değirmenci genetische oorzaken niet uit, voor beide geslachten. Volgens de psychiater kan Alzheimer iedereen treffen, ongeacht opleiding, economische achtergrond of afkomst. "Een zieke kan de symptomen herkennen, maar kan er niets tegen beginnen. Na verloop van tijd worden de symptomen ook voor de omgeving en het gezin zichtbaar. Op dat ogenblik is een vroege diagnose mogelijk. Die is cruciaal bij het vaststellen van de ziekte en de behandeling ervan."

Alzheimerpatiënten kunnen zich oude informatie goed herinneren, terwijl nieuwe informatie snel vergeten wordt, volgens Değirmenci. "De patiënten hebben geheugenstoornissen doordat ze kampen met cognitieve afbraak. Sommige zaken worden daardoor niet zo vanzelfsprekend meer: logisch nadenken, informatie opslaan in het geheugen, tijd en plaats bepalen, begrijpend lezen, spreken, dagelijkse activiteiten uitvoeren, beslissingen nemen, woorden vinden en gedachten vervolledigen. Personen die lijden aan de aandoening, tonen ook minder interesse in hun omgeving en trekken zich vaak terug uit het sociale leven. Velen brengen ook het grootste deel van hun tijd thuis door, in bed.

In de volgende stadia van de ziekte is de kans groot dat de patiënt het huis wel verlaat en verdwaalt. Bovendien kan hij niet langer nacht en dag van elkaar onderscheiden. Dat kan tot gevolg hebben dat hij zich 's avonds aankleedt om naar buiten te gaan. Ook een gezichtsverlamming is niet uitgesloten als de ziekte verder vordert.

Korte zinnen

Een Alzheimerpatiënt verzorgen is niet vanzelfsprekend. Soms kan de ziekte jaren aanslepen terwijl de toestand van de patiënt almaar ernstiger wordt. Gezinsleden geeft Değirmenci het advies vooral veel geduld, begrip, mededogen en toewijding te hebben. Communiceren met Alzheimerpatiënten is niet eenvoudig. "Spreek zachtjes en vriendelijk", raadt de psychiater daarom aan. "Je kan een Alzheimerpatiënt beter niet negeren of behandelen als een kind. Noem zijn naam. Zo kan je zijn aandacht trekken. Reageert hij kwaad of geagiteerd - geen uitzonderlijke reactie voor mensen met Alzheimer - blijf dan hulpvaardig en zorg voor afleiding. Zoek activiteiten die de patiënt graag doet en plan ze elke dag op hetzelfde tijdstip."

"Tijdens de eerste stadia van de ziekte kunnen geheugensteuntjes zoals lijstjes, notities en agenda's heel nuttig zijn", gaat Değirmenci verder. "Later heeft de patiënt niet veel baat meer bij die hulpmiddeltjes. Probeer de patiënt wel voortdurend de dag, de maand en het jaar in herinnering te brengen. Om een depressie te voorkomen (wanneer de patiënt beseft dat hij niets meer onthoudt), kleef je het best herinneringsbriefjes- of post-its op foto's en allerlei voorwerpen. Je kan ook kamers voorzien van foto's en uitleg." **IHA**

Speciale aandacht in griepcampagne voor zwangere vrouwen

Bij de vaccinatiecampagne voor het komende griepseizoen gaat speciale aandacht naar zwangere vrouwen. Uit cijfers uit de periode 2007-2009 blijkt dat slechts 0,8 à 2 procent van de zwangere vrouwen toen een vaccin kreeg. Dat bleek woensdag bij de voorstelling van de griepcampagne. "Een vaccin beschermt moeder, maar ook de baby", zegt Elke Sleurs van de Vlaamse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (VVOG).

FOTO: ZAMAN

In de nieuwe Vlaamse gezondheidsdoelstelling, die dateert van april 2012, staat dat tegen 2020 de helft van de zwangere vrouwen tegen seizoensgriep gevaccineerd moet zijn. "Recentere cijfers dan 2009 hebben we niet, en die zullen we moeten hebben als we zicht willen hebben op hoe ver we staan", zegt griepcommissaris Marc Van Ranst. "Het staat in ieder geval vast dat we nog werk hebben."

"Een vrouw die vanaf half oktober 12 of meer weken zwanger is, kan zich laten vaccineren", zegt Sleurs. "Met het griepvaccin heeft de moeder minder kans ziek te worden." Een zwangere vrouw heeft immers zeven keer meer kans om door de griep in het ziekenhuis opgenomen te moeten worden dan andere vrouwen. Een zware griepaanval kan bovendien de gezondheid van de baby ernstig schaden. "Als een gevaccineerde zwangere vrouw toch ziek wordt, is de griep trouwens minder ernstig. Het beschermt de baby, voor zes maanden na de geboorte."

"Zwangere vrouwen kunnen voor hun vaccin terecht bij de huisarts", zegt Sleurs. **BRUSSEL** BELGA

Renners Tour de France leven 6 jaar langer

Franse wielrenners die hebben meegedaan aan de Tour de France worden 6,3 jaar ouder dan de gemiddelde Fransman. Dat blijkt uit onderzoek dat dinsdag is gepresenteerd op een congres van de Europese Vereniging voor Cardiologie in Amsterdam, bericht de Franse krant Le Monde.

Het onderzoek is gebaseerd op de gegevens van bijna 790 renners die sinds 1947 aan de tour hebben meegedaan. In dat jaar vond de eerste editie na de Tweede Wereldoorlog plaats. Hoofdonderzoeker Xavier Jouven noemde het verschil met de gemiddelde Fransman 'enorm'. Volgens hem bewijzen de resultaten dat artsen mensen veel meer moeten aansporen tot zware sportieve inspanningen.

De groep wielrenners heeft 33 procent minder kans om aan een hartaanval of hartinfarct te overlijden. De kans om aan kanker te sterven ligt 44 procent lager. De resultaten lijken erop te wijzen dat het gebruik van doping, dat in de jaren 90 in de professionele wielersport is opgedoken, geen negatieve gevolgen heeft voor de gezondheid. Ten minste niet op de korte termijn. **ANP**

FOTO: ZAMAN

www.timetohelp.eu

Bank AXA: BE43 7512 04966801

Kurbanınız; yetime, muhtaca, Afrika'ya bayram olsun !

Laat uw offer een feest zijn voor wezen en behoeftigen in Afrika !

Que votre offrande soit un don aux orphelines et nécessiteux en Afrique !

ZAMAN VANDAAG

27 SEPTEMBER - 3 OKTOBER 2013

Nieuw eiland na aardbeving Pakistan
Door de krachtige aardbeving van dinsdag in de provincie Baloetsjistan, is een 'eilandje' uit het water van de Arabische Zee gerezen. Het eilandje is geen vaste structuur, maar een mengeling van modder en rotsen die na een tijd weer uit mekaar valt.

Afbraak kunstwerk zorgt voor commotie

Dat het kunstwerk 'The Sequence' van Arne Quinze aan het Vlaams Parlement na vijf jaar wordt afgebroken is volledig conform het contract dat in 2008 met de kunstenaars is opgesteld. Dat zegt Vlaams parlementsvoorzitter Jan Peumans. Hij reageert daarmee op de reacties die er, met name op de sociale media, gekomen zijn op de aankondiging dat het kunstwerk wordt afgebroken.

Peumans kondigde maandag bij de opening van het parlementaire jaar aan dat het kunstwerk van Quinze, een opvallende oranje houten constructie van 20 meter lang en vijf meter hoog, zal worden afgebroken.

De aankondiging lokte niet alleen applaus op bij een deel van de Vlaams Belang-parlementsleden (de partij heeft zich steeds verzet tegen het kunstwerk), ook op de sociale media regende het snel reacties.

Peumans benadrukt nu dat in 2008 met Quinze was afgesproken dat de constructie na vijf jaar zou afgebroken worden. "Dat is zo vastgelegd in het contract", aldus Peumans. De parlementsvoorzitter verwijst ook naar de website van Quinze zelf, daarop staat de 'levensduur' van het kunstwerk vermeld: november 13, 2008 - november 13, 2013".

"Zowel het gebruikte materiaal, de bevestiging van het materiaal als de stabiliteit van de hele constructie laten niet toe The Sequence onbeperkt te laten bestaan", aldus Peumans.

Toch gaat het kunstwerk nog niet in november tegen de vlakte. Peumans heeft in een onderhoud met de kunstenaar namelijk afgesproken dat er gewacht zal worden tot de zomer van 2014 "om de afbraak in goede weersomstandigheden en met beperkte hinder voor het verkeer te laten verlopen".

FOTO: REUTERS

The Sequence, een oranjekleurige constructie in hout en beton achter het Vlaams parlement in Brussel

KVG voert sensibiliseringscampagne voor "superhelden"

Met de slogan "SOS Superhelden, want ook superhelden hebben we maar twee handen", wil de Katholieke Vereniging Gehandicapten (KVG) Vlaanderen sensibiliseren om niet in een boog om gezinnen met een kind met een handicap heen te lopen. Dat is nu helaas maar al te vaak het geval, uit onwetendheid of onwennigheid tegenover handicap. Dat zegt KVG in een persbericht woensdag. Nog tot en met vrijdag 27 september wil KVG via een spot op één zoveel mogelijk mensen bereiken met deze boodschap.

KVG vindt dat gezinnen met een kind met een handicap vaak hun kwaliteiten van "superhelden" uit de kast moeten halen om mee te draaien in het dagelijkse leven. Maar af en toe zijn deze "superhelden" hun cape beu, hebben ze een mindere dag of willen er eens heel even tussenuit om de batterijen weer op te laden. Daarom is deze bewustmakingsactie nodig, zegt KVG, want op die moeilijke momenten kan een klein gebaar vanuit de omgeving deugd doen.

"De 'superhelden' kunnen soms een eigen held gebruiken", stelt KVG in het persbericht over de campagne, "iemand die even tijd heeft voor een ongedwongen babbeltje, een luisterend oor biedt, of een vergeten boodschap meebrengt, de kinderen eens een namiddag opvangt of een lift aanbiedt voor broer of zus naar de zwemclub."

KVG moedigt Vlaanderen aan om die stap naar gezinnen met een kind met een handicap te zetten en zo zelf een held te worden. **BELGA**

DE WERELD, ONS DORP

Liefde gaat door de spaarpot

De liefde tussen een rijk meisje en een arme jongen. We kennen het verhaal maar al te goed uit - zeemzoeterige - liefdesfilms. Meestal loopt het zo: Rijke papa vraagt arme jongen denigrerend hoeveel geld hij wil om dochterlief met rust te laten. Helaas voor papa: de poging tot omkopen mislukt schielijk en de liefde overwint.
De realiteit in Engeland blijkt echter iets anders te zijn: Op de vraag in een enquête "Zou je je geliefde voor een miljoen pond verlaten", antwoordde liefst één man op de tien volmondig "ja". Bij de vrouwen verkoos één op de twintig geld boven liefde. Elf procent van de mannen die deelnamen aan de enquête, zei zelfs zijn beste vrienden in de steek te willen laten in ruil voor zoveel poen. Vijftig procent van de vrouwen was dan weer bereid chocolade vaarwel te zeggen. Wat de deelnemers nog wilden doen voor een goedgevuld spaarvarken: een jaar lang samenwonen met hun schoonmoeder. No comment!

Een seconde onoplettendheid...

Zodra je een kindje krijgt, kan je geen seconde meer gerust zijn, hoor je vaak van (jonge) ouders. Dat dat maar al te waar is, bleek onlangs in Spanje. In luchthaven L' Atlet in Alicante stierf een baby van amper vijf maanden oud nadat zijn ouders hem op de bagageband vergeten waren. De politie onderzoekt de zaak en het koppel krijgt psychologische hulp.

Pas op, een slang !

Vooral de iets ouderen ons hebben het al eens moeilijk om spullen weg te gooien. Sommige huizen worden daardoor omgevormd tot echte vuilnisbelten. Maar het kan altijd nog erger. Als de verzamelaar in kwestie gek is op slangen, bijvoorbeeld. In een huis in Amerika werden honderden pythons aangetroffen. Richard Parrinello, de eigenaar van de 850 slangen, zou ze illegaal verkocht hebben. Verwacht wordt dat hij zich voor de rechter zal moeten verantwoorden voor 'slangenhandel' en het 'bezit van slangen in huis'

